JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1856. **Zaturdag 9 Februarij.** **N°. 12.**

Prijs ... Batavia ... f 12,50.
» » » » Java. ... » 15,—.
» Buitenbezittingen. ... » 17,50.
De ... vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Bij Koninklijk besluit van den 9 November 1855 no. 54, is aan den gepensioneerden kolonel van het leger in Nederlandsch-Indië *H. G. Krusemin* verleend den titulairen rang van generaal-majoor.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 7 Februarij 1856 no. 8, is aanteekening gehouden van den terugkeer te Batavia, op den 25 Januarij 1856, van verlof uit Nederland, van den bisschop van Colophon i. p. i., pastoor en apostolischen Vicaris van Batavia, *P. M. Francken*, en van de wederaanvaarding, op dien dag, door zijn hoogeerwaarde van het beheer van het apostolisch vicariaat van Batavia.

Financiëel Departement.

Ontheven:

Eervol, van de verdere vervulling der betrekking van adjunct-hoofdinspecteur van financien, *C. Castens*, onder toekenning van wachtgeld.

Ontslagen:

Uit zijne betrekking, de controleur der tweede klasse bij het binnenlandsch bestuur ter Westkust van Sumatra *J. J. Hoijer*.

Ter beschikking gesteld:

Van den directeur der cultures: de ambtenaren der tweede klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indië *H. J. Rauws*, *J. W. Moojen*, *C. H. G. van Zijll de Jong*, *J. van Vollenhoven*, *IJ. Gaade*, *J. H. Hagen* en *W. F. van Andel*.

Van den gouverneur van Sumatra's Westkust: de ambtenaren der tweede klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indië *J. T. Andriesse*, *S. Stibbe Lz.* en *P. J. Keuchenius*.

Van den resident van Palembang: de ambtenaren der tweede klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indië, *T. J. Canter Visscher*, *H. van Amstel* en *J. L. Fransen van de Putte*.

Schutterijen, enz.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, de officier van gezondheid der eerste klasse bij de Bataviasche schutterij *D. Peereboom Voller*.

Goedgekeurd:

Dat door den Gouverneur der Moluksche Eilanden,

BIJ DE SCHUTTERIJ TE MENADO,

Is ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, de eerste luitenant *R. A. Rijkschroeff*.

Zijn Benoemd:

Tot eerste luitenant, de tweede luitenant *J. G. F. Riedel* en *J. C. Fehr*, gewezen tweede luitenant der infanterie.

Tot tweede luitenants, *J. S. van den Broek*, opziener te Belang, en de korporaal *W. Kussij*.

Marine Departement.

Bij het *Personeel van de Fabriek voor de Marine, het Stoomwezen en de Nijverheid.*

Benoemd:

BIJ DE DIRECTIE.

Tot opziener, de machine-drijver J. *Stam*; met bepaling, dat hij belast zal blijven met de betrekking van machinedrijver, tot dat en wijle die betrekking definitief zal zijn vervuld.

Voor het opzigt der Ambachten.

Tot opziener, de opziener van het draaijers- en bankwerkersambacht *Chs. Forbes*.

Tot baas-draaijer, de daglooner *L. J. Smeets*.

Tot baas-bankwerker, de onderbaas-bankwerker *F. Wessels*.

Tot baas van den stelwinkel, de onderbaas van dien winkel *A. ...*

Tot onderbaas van den stelwinkel, de thans bij de fabriek voor de marine, het stoomwezen en de nijverheid gedetacheerde vuurstoker ... eerste klasse van de Nederlandsche marine *S. H. Hund*; met bepaling, dat hij eervol uit Zr. Ms. zeedienst zal behooren te worden afgevoerd.

Tot onderbaas-smid voor den stoomhamer, de ketelmaker *J. Oversier*.

Tot vaste Europesche werklieden, de ketelmakers *D. Kruithof*, *P. van de Wal*, *N. M. Kahl*, *J. de Soete* en *F. N. Vathouwer*.

In hunne betrekking bevestigd:

Bij de directie.

De 1ste teekenaar *W. E. van Kervel*.

Bij de administratie.

De administrateur-boekhouder *H. M. Butteling*.

De commies *P. J. H. de Waal*.

Bij het opzigt der ambachten.

De baas-modelmaker en timmerman *C. Aveling*.

De onderbaas-modelmaker en timmerman *J. H. Leursen*.

De onderbaas-kuiper J. *F. L. Mittelsdorffer*.

De onderbaas-smid *W. D. van Ligten*.

De baas-kopergieter J. *Barfeld*.

Gecontinueerd:

Voorloopig in hunne tegenwoordige betrekkingen:

de smids-bazen *F. J. Willems* en *W. van Sprang*.

de baas-ijzergieter *C. Gill*

de onderbaas-ijzergieter *C. Gill.* Jr.

de baas-ketelmaker J. *Bergmans*.

de onderbaas-ketelmaker J. J. *Reinaert*.

de baas-koper- en blikslager *C. F. Huijsdens*.

de baas-kuiper *J. Dumoulin*; met bepaling, dat hij zal worden gedetacheerd bij het marine-établissement te Onrust, ten einde het aangevangen onderwijs in het kuipers-ambacht van de aldaar gedetineerde dwangarbeiders voort te zetten.

Advertentien.

Op daartoe bekomen last, wordt bekend gemaakt dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Maandag den 11 dezer, des morgens ten acht ure, aan het gouvernements hôtel te *Rijswijk*.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den *Adjudant van dienst*.

Buitenzorg, 4 Februarij 1856.

De Kapitein-Adjudant,
VAN HEERDT.

Landmail van Februarij.

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt hij deze, met referte aan zijne advertentie van den 7 December 1855 (Javasche courant van 12 December 1855 no. 99), ter kennis van het algemeen, dat het vertrek van Batavia van het stoomschip, bestemd tot het overbrengen van de brievenmalen tusschen Batavia en Singapore, gedurende de loopende maand, instede van op Zondag den 10 dezer, zoo als aanvankelijk was bepaald, zal plaats hebben op MAANDAG DEN 11 DEZER, en dat mitsdien de brievenpakketten, bestemd om met deze gelegenheid verzonden te worden, bij het poskantoor te Weltevreden zullen worden gesloten:

a. die voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., op ZONDAG DEN 10 DEZER, des avonds ten 8 URE;
b. die voor Banka, Palembang en Billiton, op ZONDAG DEN 10 DEZER, des namiddags TEN 1 URE.

Met referte tot de door den directeur der producten en civiele magazijnen in de Javasche courant dd. 30 Januarij jl. no. 9 geplaatste advertentie, maakt de resident van Batavia bekend, dat het onlangs uit Japan met de schepen *Nederland* en *Henriette & Cornelia* alhier aangebragt *Japansch Kembang-Factuur*, op Zaturdag den 1sten Maart e. k., des voormiddags ten 10 ure, ten zijnen overstaan, aan het locaal der Beurs, aan den meestbiedende zal worden verkocht, overeenkomstig de door dien directeur gestelde voorwaarden.

Vendutien.

Maandag 11 Februarij, voor het sterfhuis van wijlen *W. Morgenland*, op Kampong Bandan.

Dingsdag 12 Februarij, wegens vertrek, ten huize van den heer *F. W. Muller*, op het Koningsplein, zuidzijde, door *Gebr. Roselje & Co.*

Woensdag 13 Februarij, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Donderdag 14 Februarij, voor een huis achter de weeskamer.

Vrijdag 15 Februarij, voor het woonhuis van wijlen *E. J. Göring*, op Parapattan.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Agenten der Samarangsche Wees- en Boedelkamer te Japara: van wijlen den chinees *Lim Hongwan*.

Door de Agenten der Soerabayasche Weeskamer te Kedirie: van wijlen *M. Riess*.

Door de Agenten der Bataviasche Wees- en Boedelkamer te Benkoelen: van wijlen *Jean Jacques Simon Tolie du Clos*.

Door de Weeskamer te Macassar: van wijlen *J. van der Kooij*, en van den chinees *Lim Pang*.

Door de Testementaire Executeuren, te Batavia: zoowel van de firma *E. J. Göring & Co.*, als van nu wijlen den heer *Ernst Justus Göring*.

Door den Executeur-Testementair, te Redjo Sarie (Madioen): van *A. Stanislas*.

Door den Executeur-Testementair, te Si Bogha van wijlen majoor *H. Schwenk*.

Vertrekkende Personen.

G. Nilant Bannier. — *Borck.* — *W. K. F. R. Weber.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Tot den 7den *Februarij* 1856.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *Alrick Niederes*, van Europa.

MARINE HOTEL. *Marion*, van Soerabaya.

JAVA HOTEL. *J. O. Boulet*, van Helvoetsluis. — *The Matsdu*, van Adelaide. — *J. A. Kleinhouwer*, van Rotterdam.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. R. Bok*, van Rotterdam. — *J. Koteweg*, van idem. — *J. F. Levijssohn*, van idem. — *W. P. Carst*, van Liverpool.

Advertentiën.

Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, mijne geliefde Dochter, *Anna Louisa Catharina*, in den jeugdigen ouderdom van 15 jaren.

(269) C. VAN BRONCKHORST.

SOERAKARTA, *den* 26 *Januarij* 1856.

Op den 1sten Februarij overleed te Buitenzorg, in den ouderdom van 31 jaren, mijn geliefde broeder *Ernst Justus Göring*, diep betreurd door zijne betrekkingen.

(260) F. GöRING.

BATAVIA, den 5 Februarij 1856.

Op de Vendutie van den 11 dezer,
zullen mede worden verkocht:
de Twee Perceelen,
breeder omschreven in de *Java-Bode* van den 26 December 1855, No. 103.
(300)

Op de Vendutie achter de Weeskamer
van den 14 Februarij, des morgens ten 11 ure, zal mede worden verkocht:

een Erf bebouwd met een steenen Huis, verponding No. 6383, behoord hebbende aan wijlen den heer *H. Boesch*. Breeder omschreven in de *Javasche Courant* van heden, No. 12. (303)

DE TWEE RINGEN. (*vervolg.*)

Zij was de dochter van een krijgsman en hare ziel een slagveld, waarin verstand en gevoel om den prijs kampten; het gevoel verhief zich ten laatste als een onderdrukt volk en stortte zich in het gedrang. gelijk de volken doen, als zij losbreken moeten; — zij trad over tot het catholieke geloof, men zegt uit ijdelheid, misschien echter zou men billijker zijn, als men zeide: zij werd catholiek, om met één teug den dorst harer ziel te stillen, — en zij koos den drank, die het best leschte.

Gustaaf Gyllenfält was een even bigot lutheraan, als de catholieken dat gewoonlijk in hun geloof zijn; hij meende, door 't helsch venijn te zullen worden aangestoken, als hij langer bij een persoon bleef, die zich naar zijn oordeel aan eene eeuwige verdoemenis had prijs gegeven. Die tijd was niet gelijk de onze, hij was een tijd van gisting voor het geloof, en de partijen stonden gewapend tegen elkander over, evenals Zweden en Denemarken, toen zij om de drie kroonen kampten en bloed en leven voor een eenvoudig wapenteeken op offerden. De tijd nogtans verandert alles, en thans staan de verschillende godsdiensten nevens elkander, als de bloemen op eene weide, alle verschillend, maar alle door éénen ... hare hoofden tot één hemel opheffende en uit eens Scheppers hand voortgekomen. Doch, op dien eenen grond en dien eenen bodem gaan alle verscheidenheden van lieverlede in elkander over en men erkent eerlang den echten grondtypus, die voor het climaat en den tijd past.

»Gyllenfält verliet derhalve de catholieke koningin en keerde naar huis terug; 't was bijna of hij de gevallene ontvlugten wou. Christina was gevoelig voor de meening van een vriend, een redder; hare nieuwe religie had voor haar voortaan de aantrekkelijkheid niet meer, die zij vroeger gehad had, en de troost haars biechtvaders kon haar den getrouwen vriend niet teruggeven. Zijn gemis viel haar diep smartelijk. Intusschen kwam haar het gerucht ter ooren, dat Gyllenfält met de dochter van een vriend haars vaders in het huwelijk wilde treden. Zij wilde aan zich herinneren. Gyllenfält was arm; Christina bezat het riddergoed Hallinge, en nu liet zij in Rome twee ringen maken, een witten en een rooden, en schreef aan Gyllenfält een brief. Deze brief wordt nog op Hallinge bewaard.

»Het was eene overdragt op Gyllenfält en zijne nakomelingen van het goed Hallinge met al de daartoe behoorende hoeven en landerijen, en bij dien schenkbrief waren twee ringen gevoegd, die insgelijks in de familie moesten overerven, op die wijze namelijk, dat de ring, dien ik thans aan mijne hand heb, altijd aan een Gyllenfält moest behooren en nooit door hem zou kunnen worden weggegeven; den anderen daarentegen moest hij op den trouwdag aan zijne bruid schenken. De eene steen is rood en de andere wit, schreef Christina; dat beduidt liefde en onschuld, vreugde en vrede.

»Om die reden schenk ik u nu dezen ring; hij is het zekerste onderpand van mijnen ernst, van mijne liefde. Ja, Anna! aan mijn hart zult gij eenmaal ondervinden, dat gij mijn alles, mijn geluk en mijn vrede zijt.''

»Dank, Gustaaf! Dank, mijn geliefde Gustaaf!'' lispelde de jonge vrouw. »Nu weet ik — alles is goed — noch mij noch uw kind zult gij nooit vergeten. Zie maar, hij wil al met den ring spelen.''

»Ja, Anna, en laat hem spelen. Eens echter zal hij den rooden ring dragen en aan zijne bruid, wie ze zij, den witten schenken.''

»Ach ja, Gustaaf,'' zeide Anna met een hemelsch lachje, »zoo zal het zijn!''

En nog dien eigen avond nam het paar afscheid van elkander.

III.

Vier jaren na deze gebeurtenis, in een bewolkten Decembernacht, gingen twee personen de ontvolkte straten door, waar de wind tusschen de stille, geslo-

Vendutie

op Dingsdag den 12 Februarij 1856,

wegens vertrek, ten huize van den heer **F. W. Muller**, op het Koningsplein, zuidzijde, door
Gebr. Roselje & Co.

van een nog geheel nieuwen Inboedel, bestaande uit naar den laatsten smaak bewerkt massief Mahonijhouten Meubelen, waaronder ameublementen voor salon en kamers, consoles, kaapen, ronde-, ovale- en waschtafels, alles met wit marmeren bladen, linnen- en boekenkasten, etagères, eettafel, groote fauteuils, bekleede wipstoelen, carpetten, ledikanten, toilet, pendules, bronzen kroonen met 4 en 2 lichten, hang-, tafel- en muurlampen, met 1 licht, groote spiegels en schilderijën, zilver-, plaat-, kristal- en glaswerk, paarden, rijtuigen, martavanen, enz.

Op Zondag den 10 en Maandag den 11 Februarij voor een ieder te bezigtigen. (222)

VENDUTIE

op Woensdag den 13 dezer,

voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*, van diverse negotie goederen, 6 kisten calicots, beschadigd aangebragt per *Zeenimph* van Amsterdam, 100 picols staaf- hoepel- en plaatijzer, puike boter, rozewater, deurknippen, margohouten balken, glaswerk, spiegels in vergulde lijsten, waaronder een paar van 6 voet en 4 duim hoog.

Een **erf**, met **woonhuis** en **bijgebouwen**, gelegen Goenoeng Saharie bij Pinto Bissie, blok L deel 20 No 60/62 en 96 A, verp. No. 3342, breeder omschreven in deze Courant dd. 9 en 12 Januarij No. 3 en 4.

Een **perceel** gelegen Roea Malakka verp. No. 4286

en ten 10 ure precies

2 aandeelen in de Javasche Bank,

3 gouvernements obligatiën rentende $4^1/_2$ pCt.

Eene factuur losse **brillanten**, eene **diamanten ring, 3 smaragden ringen, 18 ringen** met **biedoerie angor** en **biedoerie pandang steentjes, robijnen, enz.** (307)

Vendutie

op Vrijdag den 15 Februarij 1856,

voor het Woonhuis van wijlen den heer **E. J. Göring**, op Parapattan, weg naar Menting,

van deszelfs inboedel, bestaande in spiegels, schilderijën, lampen, banken, stoelen, tafels, kasten, ledikanten, wagens, waaronder een zoo goed als nieuwe (Milord), hardloopende en goed gedresseerde Makassaarsche wagen- en bendipaarden, eene bendi, paardenstallen, wagentuigen en zadels, eene fjekist, bloemen in potten, glas- en aardewerk, zilveren lepels en vorken, keukengereedschappen, restant provisiën en dranken, enz.

(299)

VENDUTIE.

Op een nader te bepalen dag zal te Soerabaya bij publieke vendutie door de ondergeteekenden worden verkocht, eene partij **RONDHOUT**, aangebragt per het Amerikaansche schip *Waterman*, bestaande in masten, stengen en ligtere rondhouten of sparren.

Nadere informatiën te bekomen bij

(291) FRASER, EATON & Co.

Oliekoeken

à ƒ 50 Rec. de 1000 stuks, verkrijgbaar bij den Chinees

(262) GHOKIANHIAN, in de Stad, Passer Pisang.

ROTTINGMATTEN,

op bestelling van Palembang ontvangen, breedte van 18 tot 24, lengte van 30 tot 60 voet Rhijnlandsch.

Te bekomen bij

(267) VAUPEL & Co.

La Soussignée a reçue des Rubans fantaisie, Rubans satiné, Crêpe blanc et noir, Éperons.

(290) M. JANET.

Verkrijgbaar bij de ondergeteekenden:

IJzeren Geldkisten

van verschillende dimensiën.

(288) JOHN PRYCE & Co.

In Commissie ontvangen:

Engelsch damast **Tafelgoed**, $^5/_4$ linnen, à ƒ 9. ƒ $8^1/_2$, ƒ $2^3/_4$ per stuk. Dito dito **Servetgoed** à ƒ 10 en ƒ 7 per dozijn. Electro zilveren **Likeur-, Olie-** en **Azijn Stellen, Flesschen Bakken**, enz. enz. Porseleinen **Tafel Serviezen** in soorten.

(278) ABEELEN, DENNISON & Co.

op zeer voordeelige voorwaarden, het vroeger door den Heer Mr. *P. Mijer* bewoonde Huis en Erf, met de daarbij behoorende kampong Kramat. Te bevragen bij

(263) D. J. K. PIETERMAAT, Kramat.

TE KOOP OF TE HUUR.

Een groot Huis, staande op het Koningsplein, zeer geschikt voor eene talrijke familie, dadelijk te aanvaarden.

Adres

(187) H. M. VAN DORP.

Wordt te Huur of te Koop gevraagd

EEN RIJSTLAND,

in de ommelanden van Batavia. Adres onder letter B, aan

(261) H. M. VAN DORP.

Dadelijk te Huur

eene zeer goede benedenkamer, gemeubileerd, met de tafel, en **tegen medio of ultimo Maart** de aangename beneden vertrekken, thans geoccupeerd door den heer *A. Bake*.

Ten huize der ondergeteekende.

(289) A. GUEX DE COUDRAY.

6 *Februarij* 1856.

à ƒ 200 's maands het Huis hoek Koningsplein en Tanabang, laatst bewoond door den heer *P. Tiedeman Jr.*

(294) TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

Een HUIS op Senen, (Weltevreden) naast den heer *Kegel*; kan terstond worden betrokken.

Adres

(276) A. A. CLUWEN.

228ste
Nederlandsche Staats-Loterij.

Heele en Halve Loten à ƒ 100 en ƒ 50, te bekomen bij

(190) H. M. VAN DORP, te Batavia.

129ste
Frankforter Staats-Loterij.

Heele, Halve en Kwart Loten te bekomen à ƒ 120, ƒ 60 en ƒ 30, bij

(189) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Nederlandsche Staats-Loterij

bestaande in 20000 loten met 10000 prijzen en 2 premiën. — Kapitaal ƒ 99000

Heele en halve loten zullen binnen kort à ƒ 100 en ƒ 50.— rec. verkrijgbaar zijn bij den boekhandel *H. M. van Dorp* te Batavia; aan wien men zijne bestellingen zoo spoedig mogelijk gelieve te doen toekomen.

Plannen dezer loterij zijn op aanvraag bij hetzelfde kantoor te bekomen. (241)

129ste Frankforter
Staats-Loterij

gewaarborgd en geautoriseerd door het Gouvernement der Vrije Stad Frankfort aan den Main.

KAPITAAL: Een Millioen 828,450 Gulden

bestaande uit

26,000 Loten met 13,600 Prijzen en 11 Premiën.

De hoogste kansen zijn: ƒ 200,000, ƒ 150,000, ƒ 120,000, ƒ 115,000, ƒ 112,000, ƒ 110,000, ƒ 105,000, ƒ 104,000, ƒ 100,000, ƒ 50,000, ƒ 20,000, ƒ 15,000, ƒ 12,000, ƒ 10,000, ƒ 6000, ƒ 5000, ƒ 4000, enz. enz.

Plannen en Loten voor deze welbekende en voordeelige Loterij, zijn van heden af te bekomen door tusschenkomst van den heer **H. M. VAN DORP**, te Batavia.

Men wordt verzocht vroegtijdig genoeg zijne bestellingen te doen toekomen, ten einde spoedig in het bezit der Loten te geraken. De Lijsten van elke trekking worden terstond per Mail afgezonnen, terwijl tevens geremitteerd wordt voor de eventueel gewonnen prijzen.

(2412) SCHWARZSCHILD-SONS, Bankiers en aangestelde Gouvernements Collecteurs, Frankfort a/M.

Prijs der Loten:

Een geheel Lot ƒ 120. Een half Lot ƒ 60.
Een kwart Lot ƒ 30.

Voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Loten:

4 geheele of 8 halve of 16 kwart Loten kosten slechts ƒ 450.

10 geheele of 20 halve of 40 kwart Loten kosten slechts ƒ 1100.

Door vertrek naar elders wordt op zeer voordeelige voorwaarden ter overneming aangeboden eene winstgevende affaire in eene der hoofd-zeeplaatsen van Java. het Huis desverkiesende daarbij te huur.

Adres franco onder lett. A. bij den boekhandelaar

(286) H. M. VAN DORP, te *Batavia*.

De debiteuren des boedels van wijlen den heer *N. Lange*, wegens genoten medicijnen uit de Rijswijks en Stads Apotheken, worden beleefd maar *dringend* verzocht, hun debet ten *spoedigste* te willen aanzuiveren, ter bevordering der vereffening van gezegden boedel, bij

den specialen gemagtigde der Executeuren in voormelden boedel,

(259) W. MURMAN.

Debiteuren en Crediteuren, zoowel van de firma *E. J. Göring & Co.*, als van nu wijlen den heer *Ernst Justus Göring*, worden verzocht, betaling en aangifte te doen, aan de Testamentaire executeuren

(272) GUMPRICH & STRAUSS.

BATAVIA, 4 *Februarij* 1856.

Een echte KANGARO Hond,

pas aangebragt per *Columbine*. Te bevragen bij

(298) KESSLER & Co.

---

ten huizen al dwarlend met de sneeuwvlokken speelde. Het was een lange, stevige kerel in een oude schippersbuis, vergezeld van een kleinen knaap in dunne en gelapte kleeren. Het gelaat van den zeeman, dat grootendeels door den grooten hoed met breede randen bedekt was, kon men niet onderscheiden, doch nu en dan vlamde een donker oog onder de borstelige wenkbrauwen op en tuurde scherp en zoekend rond. Het gezigt van den knaap was door de kleine leêren pet, die hem half in den nek zat, geheel niet bedekt; 't was een lief, zacht kinderlijk gezigt, maar bleek — misschien was dat aan 't schijnsel der lantaarns te wijten. De lange bleef staan. »Stil jongen! klapper me niet zoo met de tanden! Hoordet gij iets?" — »Neen, ik hoorde niets," antwoordde de knaap en stond daar, trillend van koude, en trok de verkleumde handen in de mouwen van zijn buisje op. »Neen, ik hoorde niets."

Beiden vervolgden hunne wandeling met gespannen opmerkzaamheid op 't minste gerucht, tot zij in de Oosterlanggata kwamen. »Blijf gij nu hier!" zeide de kerel tot den knaap, toen zij den hoek van de Karelstraat naderden; »ik ga vooruit, en als ik hoest, kom dan dadelijk."

De knaap bleef staan en dook in een hoek. De klok sloeg een op de Groote, op de Duitsche en weldra op alle overige kerken der stad. Men vernam geruchten van de voetstappen van naderende personen. 't Was de patrouille. De knaap drukte zich digt tegen den muur, tot zij voorbij waren. Na lang wachten hoorde hij hoesten, en nu sloop hij in de schaduw der huizen zachtjes op dat geluid toe.

't Was pikdonker in de straat, waaruit dat schorre hoesten kwam. De knaap tastte bij de muren langs, maar zag zijn makker niet. »Zijt ge daar, Odell?" vroeg hij angstig fluisterend. — »Durft ge namen noemen, hond!" zeide zijn leidsman, die op dit oogenblik als eene schaduw voor hem stond. »Als ge weer een naam uitspreekt, satanskind, dan zal ik je! Toe, hier is de lantaarn; kom!"

Hij opende thans 't klepje van eene dievenlantaarn en een sterk licht viel op het bleeke gelaat van den bibberenden knaap, waarop schrik en nood hunne merken hadden ingegrift. Zie hier, jongen! neem de lantaarn. Weet ge nog, wat de vrouw zei? Kijk, hier hebt ge een sleutel; — als ge binnen zijt, ga dan links bij den lessenaar en sluit zachtjes de laden open. Begrepen? En dan brengt ge mij al 't goud en zilver, dat gij vindt." — De lange kerel nam thans den knaap op en tilde hem op beide armen omhoog tot een voorraf met een piklap ingedrukte vensterruit. »Zoo, houd u nu met de eene hand vast," fluisterde hij, »en zet den voet op mijn kop. Zie zoo; nu naar binnen; maar pas goed op het licht."

De knaap was in het vertrek; het schijnsel der half bewolkte maan drong door het venster. De lange kerel stond beneden te wachten met een open zak. Spoedig zag men eene zich bewegende schaduw aan het venster, en de knaap reikte eene menigte zilver aan den lange toe, die alles in zijn zak stopte. Eindelijk kwam de knaap voor de laatste maal aan het raam, wrong zich door de opening, zette den voet op het hoofd van den man en liet zich in zijne armen naar beneden glijden. »'t Was daar regt mooi en warm," fluisterde het kind. »Brr! hier blaast de wind zoo koud, Od...."

»Houd den mond, lummel! Als ge een naam noemt, krijgt ge ros."

De beide wandelaars namen thans de terugreis aan; ze repten zich voort door stegen en achterafstraten en spitsten het oor bij elk gerucht. Eindelijk, ver op in de noordelijke voorstad, stonden ze stil voor een groot oud huis, dat daar omringd lag door eenige oude knoestige boomen, wier naakte takken thans door den wind gezweept werden. De lange hoestte, een klein vensterluik ging open en weldra sloeg het in den gang; de huisdeur ging half open, de nachtbrakers drongen binnen en de grendel werd weder toegeschoven.

De lange ging met zijn zak vooruit en trad in een klein vertrek gelijkvloers. 't Was kennelijk eene tapperij, schoon er geen buffet of iets van dien aard te

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN RINSBERGEN et Ad. POTIER.

Lundi, 11 Février 1856.

6me et dernière représentation du 11me mois de l'abonnement.

OTHELLO.

Le Spectacle commencera à sept heures précises.

(308)

HOTEL MONTOFT.

De Ondergeteekende heeft de eer bij dezen bekend te maken dat hij zijn Logement, bekend onder dien naam en gelegen aan de Westzijde van de Kalimas, heeft overgedaan aan J. P. Dietz en C. E. van der Teen.

(295) J. J. F. TEN SIETHOFF.

Soerabaya, 25 Januarij 1856.

Ingevolge bovenstaande advertentie hebben de ondergeteekenden de eer, het geachte publiek te berigten, dat zij, van af 1 Februarij 1856, het uitermate gunstige gelegene en wel bekende

HOTEL MONTOFT,

met deszelfs Wagenverhuurderij en Scheepslevering hebben overgenomen. Zij nemen de vrijheid zich bij deze bij hetzelve aan te bevelen beloven de al het mogelijke te zullen aanwenden, ten einde zich de gunst en het vertrouwen waardig te maken.

Ook voor vaste logés zijn tegen abonnement steeds kamers disponibel.

(296) J. P. DIETZ & C. E. VAN DER TEEN.

Soerabaya, 25 Januarij 1856.

Maatschappij Tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indië.

ALGEMEENE VERGADERING

op Dingsdag den 12 Februarij 1856, des avonds *ten half acht ure precies*, ten huize van den heer Th. F. Schill op Rijswijk.

PUNTEN VAN BEHANDELING.

1. Verkiezing van eenen *Voorzitter, Onder-Voorzitter* en eenen *Secretaris*, in plaats van de als zoodanig aftredende heeren *G. Wassink*, *F. U. van Hengel* en *J. Munnich*. (Wetten art. 12.)
2. Verkiezing van een lid in de commissie tot onderzoek der werkzaamheden, in plaats van het afgetreden lid, Dr. *P. Bleeker*.
3. Ballotage over voorgestelde leden.
4. Reglement voor de Meisjesschool te *Passer Baroe*.
5. Mededeelingen van verschillenden aard.
6. Verkoop van eenige Boekwerken.

De Secretaris,

J. MUNNICH.

(292)

De ondergeteekende verwittigt het geëerde publiek, dat de affaire van wijlen G. Bohl weder heropend is dat de Kleedermakerij door bekwamen Coupeur zal worden. Verzoekt derhalve de gunst en belooft accurate en civiele bediening.

(271) Wed. BOHL.

Moeassar, 6 *Februarij*.

Aan Ouders of Voogden, die wenschen mogten hunne kinderen of pupillen eene goede godsdienstige opvoeding te doen geven, wordt daartoe tegen een billijk kostgeld, gelegenheid aangeboden op eene gezonde plaats in de Bovenlanden. *Meisjes* ontvangen behalve het gewoon onderwijs, ook onderrigt in vrouwelijke handwerken. Nadere informatiën bij de boekhandelaren

(273) LANGE & Co., te *Batavia*.

Bij eene familie te Batavia wordt eene Huishoudster gevraagd.

Adres voor nadere informatiën bij

(270) H. M. VAN DORP.

Er bestaat gelegenheid tot plaatsing van eenen tweeden Geneesheer op de landen Pamanoekan en Tjiassem.

Hierop reflecterende gelieve men zich te adresseren aan

den Hoofd Administrateur der Landen voornoemd,

E. J. E. VAN DER PARRA BRETON VINCENT.

Soebang,

Pamanoekan en Tjiassem Landen, (265)

Assistent-Residentie Krawang,

30 *Januarij* 1856.

Er wordt verlangd op de landen Pamanoekan en Tjiassem:

a. Een Boekhouder.

De hoofdvereischten zijn eene grondige kennis der Engelsche taal en geoefendheid in het Italiaansch boekhouden.

b. Een Administrateur van een Koffij Etablissement.

De hoofdvereischten zijn eene grondige kennis der koffij kultuur en bereiding, benevens geoefendheid in het houden eener behoorlijke geldelijke administratie.

Hierop reflecterende gelieve men zich, onder overlegging van bewijzen van bekwaamheid en *goed gedrag* te adresseren aan

den Hoofd Administrateur der Landen voornoemd,

E. J. E. VAN DER PARRA BRETON VINCENT.

Soebang,

Pamanoekan en Tjiassem Landen, (264)

Assistent-Residentie Krawang,

30 *Januarij* 1856.

Wordt Gevraagd

bij eene fatsoenlijke familie, eene Juffrouw, van de Protestantsche godsdienst, geschiktheid bezittende om onderwijs te geven aan twee jonge kinderen en tevens behulpzaam te zijn in derzelver verzorging.

Adres franco brieven, letter M, bij den boekhandelaar

(266) H. M. VAN DORP.

Bij *Lange & Co.* te Batavia komt van de pers:

WARNASARIE.

Indisch Jaarboekje voor 1856,

onder Redactie van

Mr. L. J. A. TOLLENS.

Op frai velijn papier, met Titel en Platen in Prachtband.

Prijs tot 1 Maart aanstaande *f* 5, na welk tijdstip deselve onherroepelijk op *f* 8 wordt gesteld.

Redactie en Uitgevers vleijen zich met een ruim debiet van dit werkje, dat zoowel uiterlijk en innerlijk, alsook ten opzigte van den prijs, niet bij de Nederlandsche Prachtjaarboekjes achterstaat. (301)

Vergulde
Schilderij Lijsten

van 40 Cents tot *f* 2 per voet, worden opgemaakt, van glas en het noodige voorzien, bij

(207) VAN HAREN NOMAN & KOLFF,

SOERAT KABAR

BAHASA MELAIJOE.

Dit Weekblad verschijnt sinds 1 Januarij des Zaterdags van elke week en mag de uitgever zich reeds in een aanvankelijk succes verheugen.

De voorwaarden van abonnement zijn voor Soerabaya. . . . . *f* 10 rec.
Buiten Soerabaya franco per post. - 12 »

De advertentiën kunnen behoudens eene vergoeding van *f* 1 rec. voor de vertaling, in de Hollandsche taal worden ingezonden.

De Inteekening op dat Weekblad is opengesteld bij alle boekverkoopers op Java en bij den uitgever

(297) E. FUHRI.

Beste Hollandsche Bureau-Inkt,

bijzonder zwart en fraai van kleur.

Java Inkt,

goed zwart en kleurhoudend.

Deze Inkt, uit eene plant op Java groeijende, vervaardigd, is fraai van kleur en aangenaam in het gebruik.

Beide soorten Inkt zijn per kruik en flesch, in het groot en en détail te bekomen bij

(302) H. M. VAN DORP, te *Batavia*.

STEPHENS
BLUE BLACK WRITING FLUID,

in groote kruiken, à *f* 2 en *f* 3.

Gillots best Correspondence Pen, fine points, No. 25.
Id. extra fine Pen, No. 303, bij

(277) H. M. VAN DORP, te Batavia.

E. J. W. G. Neirincks en familie naar Sumatra's Westkust; generale gevolmagtigde *W. B. Kloot*, te Tagal. (293)

Door tusschenkomende omstandigheden is het vertrek van het Stoomschip Padang naar Borneo's Westkust voorloopig uitgesteld.

De Agenten,

(309) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 9 *Februarij* 1856.

Naar Soerabaya en Nederland

wordt Passage aangeboden met het snelzeilend Ned. barkschip Cornelis Wernard Eduard, kapt. *J. Kleinhouwer*, uitmuntend uitgerust voor den overvoer van Passagiers.

Nadere informatiën te bekomen bij den Gezagvoerder in het Java Hotel alhier, te Soerabaya bij *W. Cores de Vries* en bij

de Agenten,

(305) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 9 *Februarij* 1856.

Naar Soerabaya

wordt Passage aangeboden met het Ned. schip Eensgezindheid, kapt. *J. Portinger*, om vermoedelijk den 13 dezer te vertrekken. Adres bij

de Agenten,

(306) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 9 *Februarij* 1856.

Naar Nederland.

wordt Passage aangeboden met het snelzeilend Ned. fregatschip Admiraal Jan Evertsen, kapitein *C. P. Kuyper*. Deze bodem, varende eenen geëxamineerden doctor, en uitmuntend uitgerust, zal in de eerste dagen der volgende maand direct van hier vertrekken.

Nadere informatiën bij den Gezagvoerder in het Java Hotel en bij

de Agenten,

(304) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 9 *Februarij* 1856.

---

zien was; doch eene groote brandewijnflesch nevens een paar theekopjes en eenige stukken beschuit, een tafel vol kaarten en krijtstrepen bewezen, dat de plaats door vreemden bezocht werd. 't Was eene stille kroeg. Eene laag neergebrande kaars stond op de eene tafel, die vochtig was van den gemorsten drank. De knaap haastte zich, zoodra hij binnen was, naar de kagchel en hield zijne stijf bevroren handen over de warme kolen. De lange legde zijne vracht op tafel. »Zie zoo," zeide hij en wierp zijn hoed in een hoek, »daar hebben wij den aap. Dat is ons flink van de hand gegaan."

Intusschen, die voor de late gasten de deur geopend had, was een jong meisje, dat er vrij goed uitzag, schoon haar blik stoutheid verried en het donkerbruine hair over van sierlijk over gezigt en hals golfde. »Dat moogt ge wel zeggen, Odell," zeide zij; »maar niet hier den jongen niet bij u gehad, dan zou 't niet zoo goed gegaan zijn. Gij, Karel, hebt het toch zeker gehaald?"

»Ja," zeide de knaap en streek zich het hair uit de oogen, »Odell tilde mij op en ik kroop naar binnen."

»Ja, gij zijt een beste jongen," riep het meisje, »je moest wat warms hebben, arme schelm!"

Intusschen had de lange kerel zich op een houten bank neergeworpen, den zak losgebonden en daaruit een zilveren beker genomen. »Wacht wat, Odell!" zeide het meisje. »Ik wil de vrouw roepen, dat zij het hare krijgt." Zij ging.

Na eenige oogenblikken ging de deur open en eene lange magere vrouw vertoonde zich. »Welkom hier," zeide zij; »ik was al half bang, dat de patrouille je inrakelen zou. Hoe is 't, wat hebt ge gekregen?"

»Nog al een vrij goeden pluk," meesmuilde Odell. »De oude kamerheer zal wis niet droomen, dat zijn brave Odell er bij was; maar kijk, Odell wist, waar de rommel lag, en heeft het nest uitgehaald. Nu gauw een borrel, vrouw, en dan taxeren wij het boeltje en krijgt gij het voor een redelijk prijsje. De jongen moet een kop warme koffij hebben; dat heeft hij verdiend."

De lange vrouw, die slechts een grijzen onderrok en een grooten geruiten doek had omgeworpen, streek hare zwarte, borstelige hairen uit het gezigt en zag den knaap aan, die zich nog altijd bij de kagchel stond te warmen. »Kom, 't was goed, dat gij er doorkruipen kondt," zeide zij; »nu zult ge ook een warmen winterjas hebben, en als ge oppast — dan weet ge, waar vrouw Gommer woont, waar ge altijd een warm maaltje kunt krijgen, als ge haar naam maar niet noemt."

»Als je blieft, vrouw!" zei de knaap. Ik dank je voor de goedheid."

De oude begon nu te wegen en te rekenen — »Ja, precies twaalf en een half pond," zei ze eindelijk; »kijk zelf na, Odell! Tegen zes schelling het lood, maakt dat vier rijksdaalders 't pond; twaalfmaal vier is achtenveertig en twee daarbij voor 't halve pond, dat is op den kop af vijftig rijksdaalder."

»Ja, ja," mompelde de kerel; »maar 'k mag verdoemd wezen, zes schelling 't lood is veel te weinig. Ik wil twaalf hebben."

(*Wordt vervolgd*).

Voor Passage naar Samarang

wordt aangeboden het Nederlandsch Barkschip **Columbine**, kapitein *A. J. Andresen*, om Zondag aanstaande derwaarts te vertrekken.

Adres bij den Gezagvoerder in het Java-Hotel, en

de Agenten,

(279) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

BATAVIA, 6 *Februarij* 1856.

Passage naar Samarang en Soerabaya

wordt aangeboden met het Ned. Clipper barkschip **Burgemeester van Reenen**, kapt. *A. W. F. van der Meer van Kuffeler*, zullende omstreeks den 20 dezer van hier vertrekken.

Adres bij

(284) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Ned. fregatschip **Jacoba Helena**, kapitein *L. van Wagtendonk*, om in de tweede helft van deze maand van hier naar Rotterdam te vertrekken, hebbende uitmuntende inrigtingen voor passagiers en voerende eenen bekwamen scheepdoctor. Adres bij

de Agenten,

(280) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Ned. campagne barkschip **Zeenimph**, kapitein *J. W. J. Witsen Elias*, om met het einde van Maart van Batavia te vertrekken, zullende de Passagiers zich op de 3 hoofdplaatsen kunnen embarkeeren.

Men adressere zich bij de Agenten

DORREPAAL & Co., te Samarang.
SCHIMMELPENNINCK & Co., te Soerabaya.
(281) HAAGER & SCHUURMAN, alhier.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Ned. Clipper barkschip **Amerika**, kapt. *P. L. Zeeman*. Dit schip is bijzonder goed ingerigt voor den overvoer van passagiers, zullende omstreeks het einde dezer maand de reis van hier aanvaarden.

Adres bij den gezagvoerder in het Marine Hotel en bij

de Agenten,

(282) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Nederl. driemast schoenerschip **Henriette & Cornelia**, kapitein *W. L. Hartmans*. Dit schip is bijzonder goed ingerigt voor den overvoer van passagiers, is thans te Tagal ladende, en zal omstreeks het begin der volgende maand de reis van hier aanvaarden.

Adres bij de Agenten

(283) HAAGER & SCHUURMAN.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het Nederl. clipper barkschip **Burgemeester van Reenen**, kapitein *A. W. F. van der Meer van Kuffeler*, zijnde bijzonder goed ingerigt voor den overvoer van passagiers, en voerende eenen geëxamineerden doctor.

Dit schip zal omstreeks het einde van Maart de reis van Soerabaya via Batavia aanvaarden.

Adres te

Samarang bij de Heeren DORREPAAL & Co.,
Soerabaya » » » SCHIMMELPENNINCK & Co.
en alhier bij HAAGER & SCHUURMAN. (285)

BATAVIA.

Men berigt ons van Meester Cornelis 7 Febr:

Op den 5den dezer heeft er in het district Kebayoran een verschrikkelijk voorval plaats gehad.

Ongeveer ten 3 ure in den namiddag gingen drie Inlandsche kinderen de door hen geweid wordende buffels baden in de rivier Pasangrahan, na welke verrigting twee hunner die dieren weder huiswaarts dreven, terwijl de derde, zijnde een jongetje van ongeveer 12 jaren en Daimien genaamd, achter bleef om aan den rivierkant zijne sarong te wasschen.

Hiermede bezig zijnde werd het kind eensklaps door een kaaiman aangepakt, die met hetzelve in de diepte verdween.

Den volgenden dag, omstreeks 2 ure in den namiddag, werd in genoemde rivier het lijk van een jongetje opgevischt, hetwelk 24 wonden had, blijkbaar allen te weeg gebragt door kaaimansbeten.

De moeder van den op den vorigen dag vermisten Daimien herkende hem in het gevonden lijk.

Volgens de schouwing moet de kaaiman zeer klein zijn geweest.

— Volgens een particulier schrijven van Ternate dd. 16 Januarij zijn aldaar hevige koortsen onder de Europeanen uitgebroken, waaraan verre de meesten des tijds nog lijdende waren en die vergezeld gaan van eene zeer lastige zwelling van hoofd en wangen.

Ook hebben aldaar voortdurend aardbevingen plaats. De schrijver van dien brief zegt daaromtrent het volgende:

»Laatstleden Zaterdag namiddag 13 Januarij ten 5¼ ure, hadden wij weder eene sterke aardbeving zonder voorafgaande schokken; zij kwam in eens aan, en mijn gabagabahuis slingerde heen en weder. Deze aardbeving was nagenoeg zoo zwaar als de vorige. Des avonds kreeg ik ijlende koortsen en heb mij dus verder daaraan niets gelegen kunnen laten leggen; alleen verneem ik dat de huizen van den heer Duyvenbode hier en in den tuin weder veel geleden hebben.''

Banjoewangie. Den 20 Januarij jl. is alhier van Badong, eiland Bali, aangekomen de schoener *Venus*, aan boord hebbende de opvarenden van de tusschen Badong en Gianjar masteloos ten anker gekomen schoenerbrik *Fawn*, gezagvoerder *Waltham Klensett*, varende onder Engelsche vlag.

Deze schoenerbrik, te Sydney te huis behoorende, had den 6 December 1855 Adelaide verlaten, met bestemming naar Singapore. Op 14° en 50' zuiderbreedte en 108° oosterlengte werd het vaartuig door een hevigen storm overvallen, waarbij het de masten verloor, en drijvende, nagenoeg zonder stuur, op den 8 Januarij jl. op de kust van Bali, iets bewesten Sanoer, voor anker kwam, van waar het door tusschenkomst van den heer *Lange* naar Panté Timor was gebragt.

De schepelingen hadden geweigerd met het masteloze vaartuig verder te varen, zoodat de gezagvoerder had besloten het te verlaten en het te Badong op publieke veiling had verkocht voor 1050 Spaansche matten.

(*Javasche Courant.*)

Soerabaya. Dingsdag avond heeft alhier een treurig voorval plaats gehad. Een jong mensch, fourier bij het 3de battaillon, is, van de Cantine komende, de brug der Krambangan mis geloopen en in de rivier gevallen, met dat ongelukkig gevolg dat hij met de borst op een steen is teregt gekomen en Donderdag morgen aan de gevolgen daarvan overleden.

Meermalen hebben dergelijke voorvallen plaats gehad en is eene houten leuning zeer wenschelijk.

(*Soer. Adv. Blad.*)

NEDERLAND.

Dingsdag den 6den Nov. heeft de regtbank te Breda uitspraak gedaan in de zaak van den kapelaan Bierstraten, beklaagde, wegens het houden van openbare godsdienstoefeningen in strijd met de wet, ter gelegenheid eener begrafenis op het kerkhof te Oudenbosch. De regtbank heeft aangenomen, dat het genoemde kerkhof, in den geest der grondwet en der wet van 10 Sept. 1853, eene niet besloten plaats is, dewijl op den openbaren weg gezien kan worden hetgeen geschiedt; maar dat dezelfde godsdienstige plegtigheid daar ter plaatse vóór de afkondiging der Grondwet van 1848 reeds geschiedde, en wel overeenkomstig de toen bestaande wettige verordeningen, te weten de wet van Prairial jaar XII. Mitsdien is de beklaagde, ofschoon het hem ten laste gelegde feit is bewezen, van alle regtsvervolging te dier zake ontslagen.

Amsterdam, 12 November. De 10de November was een gewigtige dag voor de nog overgeblevenen van het veld-bataillon No. 2 der Amsterdamsche stedelijke schutterij. Vijf en twintig jaren toch waren daarheen gevaren, sedert dat bataillon huis en have verliet tot bescherming van Nederland. Toenmaals telde dat bataillon 19 officieren en 666 manschappen, welke getalsterkte later bijkans verdubbelde. De 9 nog overgeblevene te Amsterdam aanwezige officieren hadden zich nu vereenigd, om hulde te brengen aan hun toenmaligen aanvoerder, luit.-kol. *J. W. Kerkhoven*, onder wien zij in Augustus 1831 een der gewigtigste punten bezet mogten houden van het oorlogs-terrein; een punt, waarvan de naam te voldoende in de geschiedenis met gulden letteren is vermeld en voor het nageslacht geboekt, om die hier te herhalen.

Thans boden zij hun voormaligen chef als blijk van onafgebroken achting en trouw, een prachtigen zilveren beker aan; eenerzijds prijkende met het geslachtwapen van den gevierde, anderzijds met eene inscriptie, toepasselijk op den dag.

Des middags vereenigden zij zich aan een luisterrijk feestmaal, ten huize van hunnen luit.-kol. voornoemd, die daarbij nog als gasten had genoodigd de 3 oprigters der vereeniging *Het Metalen Kruis*, met de verdere bestuurders van de afdeeling daarvan te Amsterdam.

Dit zamenzijn was weder gewijd aan de onderlinge herinneringen uit vroegere dagen en tot opwekking van hart en geest in echt nederlandschen zin voor *Vaderland en Oranje*.

Tijdens den disch werd de gastheer nog eene dichterlijke toespraak namens een zijner naauwste bloedverwanten aangeboden, welke toespraak, met warmte voorgedragen, aller toejuiching verwierf.

Niet weinig klom de geestdrift, toen onverwacht de gastheer de oorspronkelijke *marschorder* naar *Nijmegen* van dato 10 November 1830 weder ter tafel bragt, waarop zij voor het vierde van een eeuw ten *strijde togen*; en zij alleen die er geen begrip van kunnen hebben wat dat zegt, en wat het inhoudt zoodanigen strijd met *eer* voor het vaderland te *volbrengen*, zij alleen zullen ook niet bevatten, waarom die *marschorder* thans weder van hand tot hand moest gaan, en ieder nog eens den blik wilde werpen op hetzelfde blad papier, dat toenmaals hen losrukte uit hunne maatschappelijke belangen en teederste betrekkingen.

ENGELAND.

De heer Cobden heeft over het krijgsbeheer en den oorlog een langen brief geschreven aan den redacteur van het blad *Leeds Mercury*, waarin de schrijver in gemoede verklaart te gelooven, dat de oorlog zoo onnoodig, roekeloos en zonder doel is, als er een in de geschiedenis bestond, en die, met betrekking tot de hersenschimmige oogmerken, bij de voorstanders van den krijg aanwezig, geene weêrgade heeft sedert de kruistogten. Hoofdzakelijk loopt de brief over het nadeel van de buitengewone jeugd der soldaten, waaruit het engelsche leger bestond, daar de spieren en beenderen van volwassen mannen vereischt worden. De schr geeft een uittreksel van hetgeen bij het oorlogs-c aan den dag kwam, en het blijkt daaruit dat het gelsche leger op één oogenblik tot 12,000 wee manschappen gesmolten was, ofschoon 26,800 man aan de Alma, hetgeen toen een grooter getal was dat van het Fransche leger. Van October 1854 tot 1855 klom het getal zieken en gewonden van 11 tot 23,076, terwijl het getal rekruten, dat maande geworven werd, in October 1854 2091 was, tot dat in Maart 1855, 4514 bedroeg, na 6600 geweest te in Dec. 1854. Het gezamenlijke getal bedroeg 29,000, zijnde in doorsnede 30 à 40,000 minder het Parlement bepaald had. Daarbij kwam dat verhooging van handgeld slechts eene aanmoedi scheen te zijn tot desertie.

De heer Cobden besluit uit het achterblijven van willigers, dat de krijg geenszins populair was, en bew dat dit evenzeer het geval is op het platte land Frankrijk. Hij veroordeelt het voortzetten van den oo op verschillende gronden en voorspelt daaruit ve dering, en welligt beleediging voor Engeland, dat zijnen zetel der zeeheerschappij is afgedaald, op veld waar het niet te huis behoort. »Wanneer,'' hij, »de oorlog die ons voorgesteld wordt als een tot verdediging van de vrijheid en beschaving vastelands, dat de noodzakelijkheid van zelfverdedig niet schijnt in te zien, als volks-oorlog, dan zal volk aan de oproeping beantwoorden; doch indien integendeel een oorlog van staatslieden en nieuwsbla is, dan zal hij falen. Vervolgens toont de schrij het karakter van aanranding des tegenwoordigen str aan, betoogt wijders dat geene vredevoorstellen Rusland onder zulk eene omstandigheid te wachten zi en dat ook geen vrede gesloten worden kan zonder de legers der geallieërden terugtrekken van het russ grondgebied. »Waarom,'' zegt hij, zal de oorlog voo gezet worden? niet voor Turkije, welks uitzigten herleving met elken dag verminderen, niet voor de ho gere klasse in Europa, want die wenscht algemeen vre niet voor de democratie, want het hoofd daarvan heeft v klaard dat de oorlog een doellooze verkwisting van m schenbloed was, waarbij hij geen belang had, en ze niet tot bevordering der belangen van onzen bond noot, want wij weten dat het fransche gouvernem gunstig dacht over den vrede na de weener confere tiën, en het gerucht zegt en ik geloof naar waarhei dat genoemd gouvernement op nieuw tot den vre geneigd is. Welke menschelijke belangen kunnen d met eenige mogelijkheid bevorderd worden door voortzetten der vijandelijkheden?'' — Eindelijk al voorgewende middelen opsommende, die de voorstande van den krijg doen voorkomen als aan den strijd v bonden, zoo als vernieuwing van nationale kracht, h afleeren van eigenbaat, een ruimere deelneming in belangen der naasten enz., besluit de schrijver met de woorden: »Zulke dingen verzoekt men ons te geloo ven. Ja, zoodra wij bereid zijn om het nieuwe test ment een verdichtsel en de christelijke leer eene waarheid te noemen, alsdan en eerder niet zullen ze gelooven.'' — De brief is te lang om in zijn gehe medegedeeld te worden, er konden dus slechts de voo naamste punten worden aangestipt.

— Als nieuw bewijs hoe treurig de gevolgen zijn v het laauwe stelsel door het gouvernement in der t gevolgd, met betrekking tot de zamenzwering der R band-men in Ierland, strekt eene nieuwe poging t moord gepleegd op eenen agent, die pacht inzamelde e land in beslag nam. Een schot op hem gelost trof zij nen medehelper in plaats van hemzelven, en de ge wonde man schijnt het sterven nabij te zijn. Niette genstaande alle pogingen tot ontdekking der moorde naars van Miss Hinds en de strafbepalingen tegen he die ze hulp of herberging verleenen, is men hen no niet meester geworden, alhoewel deze moord op helderen dag te midden van eene bewoonde streek gepleeg werd.

— Men beweert dat prins Napoleon prins van Engelsch koninklijk bloed is en neef van koningin Victoria, op grond dat de koning van Westfalen, Jerôme Bonaparte, was gehuwd met Frederika, prinses van Wurtemberg, wier vader, Frederik, koning van Wurtemberg, tot vrouw had eene dochter van Willem, hertog van Brunswijk, wiens gemalin Augusta, dochter van George III, was. Koningin Victoria is de dochter van den hertog van Kent, zoon van George III, Onlangs liep het gerucht (vóór dat de prins van Pruissen optrad) dat prins Napoleon, die den 9 Sept. 1822 geboren is, zou huwen met eene prinses der koninklijke familie van Engeland, waarmede waarschijnlijk prinses Victoria, (vroeger bij vergissing prinses Alice genoemd) nu omstreeks 14 jaren oud, bedoeld werd. Ook bestaat er eene curieuse berekening, dat de hertog van Toscane verwant is aan de Engelsch koninklijke familie en bij geheel uitsterven van deze, troonopvolger in Engeland zou zijn.

— Te Kingstown bij Dublin hebben de paters-redemptoristen hunne zending besloten met eene aanmaning, om alle »slechte boeken, zoo als onzedelijke geschriften, romans, bijbels en droomboeken,'' te verzamelen en te verbranden. Dit geschiedde Maandag jl. op het hekwerk op den roomschen kerkgrond. Eene groote menigte bijbels, zegt de berigtgever van den *Morning-Herald*, werden aan de vlammen prijs gegeven.

— Het fonds der centrale vereeniging tot onderstand van de huisgezinnen der soldaten in de Krim doet eene oproeping aan de liefdadigheid der natie. Het blijkt dat er op honderd huisgezinnen vijftien weduwen zijn.

Londen 9 Nov. De *Times* meldde gisteren met veel ophef de aanstaande komst van den koning van Sardinië te Londen, en stelde de alliantie tusschen dezen monarch en Engeland en Frankrijk bijzonder op den voorgrond. Doch het zonderlingste van de aankondiging bestond in de volgende woorden: »Wij spraken onlangs in gestrenge uitdrukkingen over het bezoek van een buitenlandschen prins, uit een huis gesproten welke weifelende staatkunde zijn alouden roem tijdelijk verduistert. Wij ondervinden geenszins denzelfden indruk bij de komst van een prins op britsch grondgebied, die in spijt van groote moeijelijkheden enz.'' Daarmede wil de *Times* zeggen, dat hij zijne goedkeuring hecht aan een huwelijk tusschen eene engelsche prinses van den bloede en Victor Emanuel, indien dit 's ko-

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 9 Februarij 1856, No. 12.

nings voornemen is (vroeger werd reeds gemeld dat van zulk een huwelijksplan sprake was), en tot aanbeveling daarvan moet waarschijnlijk de lof dienen op den koning van Sardinië, »dat hij het schip van den staat door de stormen van groote volksbewegingen in de haven van constitutionele vrijheid gestuurd heeft; dat hij oostenrijksche onbeschoftheid aan eene en Mazzini met zijn eedgespan aan de andere zijde, het hoofd bood; dat hij den handschoen den paus toewierp en, zonder het geloof zijner vaderen te verzaken, door een pennestreek dien luijen troep van monnikken en kloosterlingen, die het land besmette, wegvaagde. Dit alles gedaan te hebben," dus gaat de *Times* voort, »is geen geringe roem voor koning Victor Emanuel en zijne raadslieden, en wij nemen het aan als een voorteeken van nog grooteren vooruitgang en verbetering, ons overtuigd houdende dat de koning van Sardinië naar zijn land terugkeeren zal, aangemoedigd door den grooten kamp die hem wacht, en door de edelaardige toejuichingen, die hem op engelschen grond zullen begroeten." De koning zal in de eerste week van December te Londen komen, vergezeld van de graven Cavour en Massimo d'Azeglio, en zich later naar Parijs begeven. Tegen de aanstaande lente worden dezelfde bezoeken van den sultan verwacht.

— Volgens den *Morning-Advertiser* verklaarden de vrienden van sir Colin Campbell in tegenwoordigheid van den hertog van Cambridge, dat genoemde generaal door niets anders bewogen geworden was om de Krim te verlaten, dan door zijne ontevredenheid over de benoeming van den zoo veel jongeren sir William Codrington tot opperbevelhebber, en dat zes of zeven andere hoofdofficieren, die evenzeer als sir Colin Campbell walgden van het geheele legerbeheer in de Krim, zijn voorbeeld zouden volgen. Men verwacht dat de terugkeerende generaal, die, naar men zegt, de dienst geheel wenscht te verlaten, menige bijzonderheid zal openbaren.

— Admiraal sir Houston Stewart zal, naar men verneemt, het bevel over de Zwartezee-vloot op zich nemen en sir Edmund Lyons naar Malta gaan. De meeste schepen keeren huiswaarts, en alleen dezulken blijven achter die voor transport dienen moeten gedurende het ruwe weder.

— Het aanzoek om met verlof naar Engeland te gaan, op grond van dringende bezigheden door officieren uit alle rangen des legers gedaan, is zoo menigvuldig, dat de engelsche bevelhebber zich genoodzaakt heeft gezien eene dagorder daartegen uit te vaardigen, waarbij aan de officieren hun pligt in het kamp herinnerd wordt.

FRANKRIJK.

Men verneemt dat de in Frankrijk teruggekeerde generaal Bosquet, van oordeel is dat de Russen tot de ontruiming van de Krim zullen moeten besluiten, maar dat het daartoe noodig is dat een leger de russische achterhoede bestookt. Een aanval op hun front zou te veel kosten, daar offers maarschalk Pélissier het verschanste kampder Russenop de plateau een tweeden Malakoff noemt.

— Dezer dagen heeft de *Indépendance Belge* bij toeval eens de waarheid durven zeggen nopens het proces van Angers en het gevaar dat het stelsel van verdrukking, waaronder Napoleon III Frankrijk bukken doet, voor den keizer zelven aanbiedt. De policie heeft het artikel eerst opgemerkt nà de gedeeltelijke uitgifte van het blad. Onmiddellijk heeft zij de verdere verspreiding verboden en de naar koffijhuizen enz. gezonden exemplaren door policie-agenten doen terug halen; terwijl de heer Foucher, de voornaamste correspondent van de *Indépendance*, is verwittigd geworden, dat, zoo iets dergelijks weder gebeurde, het blad niet meer in Frankrijk zou toegelaten worden.

— Vrijdag 26 October ll. zag de directie der groote opera zich genoodzaakt den schouwburg te sluiten, hetgeen in twee jaren niet was gebeurd, en het publiek het reeds betaalde geld terug te geven. Mlle. Cruvelli had namelijk ten 7 ure 's avonds laten weten, dat zij ongesteld was en niet zingen kon, en niettegenstaande alle aangewende pogingen was het volstrekt onmogelijk eene andere voorstelling te geven. Mlle. Cruvelli was belet geworden te zingen door een twist met haren bruidegom, welke oneenigheid dan ook ten gevolge heeft gehad dat haar huwelijk, dat reeds op handen was, niet doorgaat. Den volgenden dag begaf de zangeres zich bij den heer Fould, en verklaarde hem dat zij bereid was ook verder hare talenten aan de groote opera te wijden. De heer Fould nam dit aanbod aan, en bewilligde haar een jaarwedde van 170,000 fr. met vier maanden verlof.

— Men leest in de *Indépendant de la Moelle*: »De druivenoogst van 1855 zal verre blijven beneden dien der ongunstigste jaren, die in de geschiedenis van onzen wijnbouw bekend zijn. Wijngaarden die, te oordeelen naar hunne uitgestrektheid en hunnen goed onderhouden staat, 100 vaten (hectoliters) moesten opbrengen, hebben niet meer dan *vijf* geleverd. Wat men inzamelde waren geene druiventrossen, maar losse druiven. Dit is een bedroevende, zeer bedroevende omstandigheid, wanneer men denkt aan den grooten kommer en de vele ontberingen, die uit dezen slechten oogst voor eene menigte kleine wijngaardeniers ontstaan.

— De heer Amédée de Césena, hoofdredacteur van den *Constitutionnel*, heeft in dat blad een artikel geschreven, waarin hij o. a. de vraag stelt: of de vrede dezen winter al dan niet zal gesloten worden? en daarop het antwoord laat volgen; dat alleen Rusland dit kan weten, omdat het van deze mogendheid afhangt de voorwaarden aan te nemen of te verwerpen, die de verbonden mogendheden tot het sluiten des vredes hebben gesteld. Een hoofdartikel van *le Nord* strekt tot antwoord op het artikel in den *Constitutionnel*, en daarin word hoofdzakelijk betoogd dat laatstgenoemd blad niet kategorsch aangeeft en opheldert wat dan toch eigenlijk door Rusland gedaan moet worden om tot den vrede te geraken. *Le Nord* stelt echter de fransche regering niet verantwoordelijk voor hetgeen de heer de Césena schreef, en vertrouwt dat deze regering van de werkeloosheid der krijgsmagt in de Krim gedurende den winter partij zal trekken, om de gewigtige vraagstukken, die thans geheel de wereld bezig houden, rijpelijk te onderzoeken en te overwegen. »De roem der fransche wapenen," zegt *le Nord*, »is groot en onbetwistbaar geweest; een *voorzigtige* oorlog, zoo als de heer de Césena dien wil, zal dien roem in gevaar brengen, doch hem geen kans opleveren om zich uit te breiden. De vrede, dien men behoort te wenschen, is een vrede eervol voor alle natiën, die hem zullen teekenen. Een groot rijk dat een schandelijken vrede sluit, overweegt en moet overwegen de wraak en het herstel van eer. Deze noodlottige waarheid moet niet uit het oog worden verloren, wil men aan Europa niet een verlengden wapenstilstand, maar een duurzamen vrede verzekeren. Een eervolle vrede: dit is de wensch van Rusland en dit is de wensch van Frankrijk; het komt er weinig op aan of die vrede al dan niet door Engeland gewild wordt, door Engeland waarvan Frankrijk lang genoeg een even lijdelijk als behendig gehanteerd werktuig is geweest. Het is tijd, naar het ons toeschijnt, en wij zeggen het luide, op het gevaar af daardoor in verdenking te komen, - het is tijd dat Frankrijk ophoude zijn goud en zijn bloed te verspillen ten profijte van een bondgenoot, aan wien het bloed reeds ontbreekt en die welligt morgen ook het goud kan missen, ten gevolge van één eenvoudige stemming in het Parlement. De engelsche bladen hebben het gezegd en wij hebben hunne woorden herhaald: »»Het engelsche volk is een uit zijnen aard louter handeldrijvend volk, en alléén zoo lang kan de oorlog op de sympathie dier natie rekenen, als zij hem voor hare belangen nuttig en dienstig zal achten."" Maar let er op dat er een tijdstip kan en zal komen waarop de openbare meening veranderen zal, en wee Engeland op den dag, wanneer de oorlog in dat land zich zal doen kennen zoo als hij is: een afgrond, die alles verzwelgt! Moge de vrede gesloten worden vóór dat die dag aanbreekt, opdat de wereld bevrijd blijven van het jammerlijke schouwspel, dat het engelsche handelsbelang het engelsche-fransch verbond verbreekt, officiëel gesloten in naam der menschheid, der beschaving en der eer!"

DUITSCHLAND.

Berlijn, 4 Nov. De debatten in de zoo veel geruchtmakende zaak der telegraaf-beambten en bankiers, die thans voor de criminele regtbank te Berlijn behandeld wordt, werden in een der laatst gehouden zittingen door het volgend incident gekenmerkt. De voorzitter vroeg aan een der beschuldigden, of het waar was dat hij *de Tartaar der beurs* werd bijgenaamd, waarop het antwoord was: »Zulke scherts komt bij zulk eene ernstige zaak niet te pas." De beschuldigde werd op staanden voet tot twee dagen eenzame opsluiting op water en brood veroordeeld, om daarmede dit antwoord te boeten.

— De *Köln, Zeit.* is in geheel den Oostenrijkschen staat verboden. In het dagblad *le Nord* leest men ten aanzien van dien maatregel het volgende in een brief van een weener correspondent: »Daar de *Köln. Zeit.* een der meest verspreide dagbladen van Duitschland is, is het te begrijpen dat hare plotselinge verdwijning zekeren schrik heeft moeten te weeg brengen onder de talrijke geabonneerden; maar afgescheiden van die kleine omwenteling in de gemoederen harer lezers, kan men uit het verbod der *Köln. Zeit.* in Oostenrijk, uit een staatkundig oogpunt, vrij gewigtige gevolgtrekkingen afleiden. Men weet dat bij den aanvang der oostersche crisis de *Köln. Zeit.* zich openlijk ten Rusland heeft verklaard, en dat toen haar krijgzuchtige ijver alle palen der gematigdheid te buiten ging, zoodat de pruissische regering op eene wijziging van hare redactie aandrong. Destijds werd het blad in Oostenrijk niet toegelaten, maar onmiddellijk na het teekenen van het tractaat van 2 December, toen de *Köln. Zeit.* het westersche verbond ondersteunde, waartoe wij (de Oostenrijkers) in zeker opzigt waren toegetreden, werd het blad, dat zoo al niet de hoogste dan toch de meest duidelijke uitdrukking van dat verbond was, in het rijk geduld. Maar toen Oostenrijk besloten had zijn leger te verminderen en zijne politiek in de oostersche kwestie te beperken tot het onder sequester houden van die ongelukkige gewesten, de bron van alle tweedragt, en tot het stemmen van de oorlogvoerende partijen tot een geest van verzoening, toen moest wel, en dit kon uit den aard der zaak niet anders, de *Koln. Zeit.*, die desniettemin haren kruistogt ter gunste van den oorlog tot het uiterste voortzette, in oppositie komen tegen ons gouvernement. Weldra was Oostenrijk het mikpunt harer aanvallen; tegen onze staatsmannen slingerde zij die welsprekende *tirades*, waarin, even als in zekere engelsche bladen, ongeduld, spijt en vooral eene bijna beleedigende bitterheid doorstraalden. Volgens het oorlogzuchtige blad was het oostenrijksche cabinet niets anders dan de uitdrukking eener vreesachtige en inconsequente politiek. De regering was dus genoodzaakt een blad te verbieden, dat hare handelingen en hare waardigheid in minachting zocht te brengen. Wat ook de *Koln. Zeit.* daartegen zal hebben in te brengen, wees overtuigd dat het land algemeen de wijze en gematigde politiek goedkeurt, die ons in staat stelt tot onze stoffelijke welvaart dienstbaar te maken al die groote kapitalen die, waren wij in den oorlog betrokken, voor ons zouden zijn verloren gegaan."

Berlijn, 14 Nov. Eergisteren avond ten 10 ure is, ten aanhoore van een buitengemeen talrijk publiek, vonnis gewezen in de zaak der telegraaf-beambten en bankiers, wegens gepleegd verraad met telegrafische dépêches. De eerste beschuldigde Janck is veroordeeld tot drie jaren gevangenisstraf en vijf jaren ontzegging van burgerlijke regten; Julius Reichenheim tot twee jaren ontzegging als boven; Isidor Reichenheim tot een jaar gevangenisstraf en een jaar ontzegging als boven; de bankier Meijer tot twee jaren en zes maaanden gevangenisstraf en drie jaren ontzegging als boven. De bankier Goldberg is vrijgesproken.

— De oostenrijksche regering heeft in een dépêche aan graaf Coloredo, haren gezant te Londen, hare tevredenheid te kennen gegeven over de benoeming van sir Hamilton Seymour tot engelsch gezant te Weenen, met betuiging van haar leedwezen over de aftreding van graaf Westmoreland. Deze zaak, die aanvankelijk tot eenige moeijelijkheden aanleiding gaf, is dus thans geregeld.

— Jl. Vrijdag diende te Keulen in hooger beroep de zaak van den heer Curtis, britsch consul aldaar, zijn sekretaris, den heer Kray, en eenige andere personen, wegens aanwerving van manschappen voor het engelsche vreemden-legioen. Het openbaar ministerie had namelijk appel *a minima* aangeteekend. Het hof van appel heeft den consul tot zes maanden gevangenisstraf, in plaats van drie maanden, en den heer Kray, die vrijgesproken was, tot drie maanden gevangenisstraf veroordeeld. De tegen de overige beschuldigden uitgesproken geldboeten zijn onveranderd gebleven.

Weenen. 17 Nov. Het concordaat is het gewigtigste punt aan de orde van den dag. De indruk dien deze handeling der regering te weeg brengt, is natuurlijk niet overal dezelfde. Door de streng kerkelijke partij wordt het concordaat, dat de geestelijkheid van het staatstoezigt bevrijdt, het onderwijs, het sluiten en het ontbinden van huwelijken in hare handen stelt en haar eindelijk eene censuur over de boekwerken verleent, met jubel ontvangen. Des te grooter daarentegen zijn de bedenkingen, die door het groote publiek worden geopperd. De tijd zal leeren of de regering later met haar eigen werk zal tevreden zijn. — De oostenrijksche legatie te Rome zal met een lid, tot de geestelijkheid behoorende, vermeerderd worden.

Berlijn, 19 Nov. De voorheen »onmiddelbare" prinsen en graven des Duitschen Rijks hadden geweigerd zitting te nemen in het Heerenhuis, op grond dat hunne regten waren verkort. Deze zaak heeft tot ernstige onderhandelingen aanleiding gegeven, die geëindigd zijn met een concessie van regeringswege. De koning namelijk heeft bij besluit, opgenomen in den Staats-Anzeiger van gisteren, ter gunste dier vorstelijke en grafelijke geslachten, met eenige wijziging hersteld de speciale en geprivilegiëerde regtsmagt, alsmede al de andere regten en voorregten, hun toegekend bij de constitutieve acte van het Duitsch verbond en de protocollen van het Weener congres, welke regten en privilegiën bij de grondwet van 1848 waren afgeschaft. De heer von Düsberg, opperpresident en minister van staat, is tot koninklijken commissaris benoemd, belast om zich met de hoofden dier geslachten te verstaan over den omvang dier privilegiën en regten, alsmede over het bedrag der schadevergoedingen die zij regtens zouden kunnen eischen. Volgens de *Koln. Zeit.* zal de koning thans zelf, bij een schrijven aan bedoelde edellieden, hen uitnoodigen hunne zetels in het Heerenhuis in te nemen, aan welke uitnoodiging hoogst waarschijnlijk gevolg zal worden gegeven.

— Uit Weenen schrijft men, dat de russische gezant aldaar aan graaf Buol heeft te kennen gegeven, dat Rusland zich niet gebonden zal achten aan hetgeen ten opzigte van de Donau vorstendommen mogt worden vastgesteld, zonder dat het petersburgsche cabinet daarin gekend is. — Met betrekking tot die vorstendommen zijn dezer dagen op nieuw onderhandelingen met Frankrijk gevoerd en volgens een verspreid gerucht zou de Porte de ontruiming dier gewesten door de oostenrijksche troepen verlangen.

— Uit Belgrado wordt van den 23 berigt, dat de servische regering de aldaar tot dusvere slechts geduldde evangelische gemeente vormelijk heeft erkend, en bij een besluit van den servischen minister van justitie en eeredienst, aan genoemde gemeente volkomene vrijheid van uitoefening harer godsdienst naar den ritus harer eigene kerk verleend.

— Het plan om eene wereldtentoonstelling te Weenen te houden, ontmoet veel tegenkanting. Vrij algemeen is men van gevoelen dat, wil men eene tentoonstelling aldaar goede uitkomsten doen verkrijgen, zij behoort beperkt te zijn tot voortbrengselen uit Oostenrijk, Duitschland en de tot Oostenrijk behoorende italiaansche staten. — De door hare staatkundige rol bekende lombardische prinses Christina Belgiojoso, die, sedert zes jaren uit haar vaderland gebannen, in den laatsten tijd in kommervolle omstandigheden in Klein-Azië leefde en zich van haren handenarbeid moest onderhouden, heeft van den keizer vergunning erlangd in de oostenrijksche staten terug te keeren en weder bezit te nemen van hare in beslag genomen goederen. — Ter gelegenheid van het sluiten van het concordaat heeft keizer Frans Jozef aan paus Pius IX een geschenk van 100,000 florijnen in geld, en aan cardinaal Antonelli een rijk met juweelen bezetten gouden snuifdoos vereerd. — Gelijktijdig met de onderhandelingen over het concordaat met Rome hield de oostenrijksche regering zich onledig met het vaststellen van bepalingen tot de definitieve regeling van den toestand der evangelische kerk in het rijk. Reeds is een ontwerp-reglement in gereedheid gebragt, dat thans door de verschillende synoden wordt onderzocht.

— De regering begint reeds voorbereidende maatregelen te nemen tot het houden eener groote tentoonstelling van nijverheid te Weenen in 1859. Zij zal echter alleen voor voortbrengselen uit Oostenrijk, de tolverbondstaten en die italiaansche staten, welke met dit rijk in tolverbond zijn, geopend worden. De minister van koophandel heeft te dezer zake een speciaal comité benoemd, aan het hoofd waarvan de regeringsraad von Burg, professor aan het polytechnisch instituut, geplaatst is, die ook lid der jury voor de tentoonstelling te Parijs was.

TURKYE.

Te Constantinopel zijn de tunesische soldaten, die de aanvallers waren bij den bloedigen strijd op 4 Nov. op last der Porte ontwapend. Hen wacht eene zware straf. Na twee maal het fransche hospitaal te hebben aangevallen, waarbij de Tunesers twintig dooden en gekwetsten telden, hebben zij op twee afgezonderde plaatsen twee ziekenoppassers gedood en de luitenant ter zee Blaise met sabelhouwen gewond. De turksche bevolking heeft zich in den twist niet gemengd.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
Februarij.	1	Engelsch	Swan	Barker	Swan River	10 Jan.	Singapore.
»	—	Portug.	Soberana		Rio de Janeiro.	9 Nov.	»
»	2	Engelsch	Borneo	W. Sutherland	Glasgow	17 Oct.	»
»	3	Amerikaansch.	North Sea	Delano	Batavia.	31 Jan.	Padang.
»	4	»	Golden Eagle		Swatow.	23 »	Havanna.
»	—	Hollandsch.	Paulina	B. J. Post	Swansea	2 Oct.	Hongkong.
»	—	Engelsch	Abeona	Richawson	Whampoa.	22 Jan.	Liverpool.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Febr.	6	Nederlandsch	schip	Ouderkerk aan den Amstel	Kramer	Rotterdam.	12 Nov.	B. Kopersmit en co.
»	—	Amerikaansch	brik	Progressive Age	A. Holmes	Melbourn	5 Jan.	Paine. Stricker en co.
»	—	Zweed.	»	Edla.	Hamerstroen	Algiers	14 Oct.	Metzendorff, Wilmans en co
»	—	Nederl. Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden	J. Prins.	Samarang	3 Febr.	Maclaine, Watson en co.
»	7	»	»	Macasser	F. H. Schmidt.	Padang.	3 »	B. Kopersmit en co.
»	—	Nederlandsch	schip	Sara Lydia	B. van der Tak	Rotterdam.	28 Oct.	Reynst en Vinju.
»	—	Hamburgsch	»	Maria Christina	C. Voss.	Hamburg	6 »	Tolken Voget en co.
»	—	Engels.	brik	Harriet	William.	Port Philip	28 Dec.	Adam en co.

In lading liggende Schepen te *Batavia*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	fregat	Jacoba Helena.	L. van Wagtendonk.	Rotterdam	Haager en Schuurman.
» Ind.	bark	Amerika *	Zeeman	Amsterdam	»
»	bark	Eva Johanna *	de Boer.	Rotterdam	»
»	bark	Zeenimph.	J. W. J. Witsen Elias	Amsterdam.	»
»	»	Burgemeester van Rhenen	v. d. Moer v. Kuffeler.	Ned. via Sam. en Soer.	»
»	bark	Equator	J. G. Appel	Nederland	E. Moormann en co.
»	»	Herman *	van Velthoven.		Dummler en co.
»	»	Derkina Titia *	W. B. van Zyp.	Samarang en Soerabaya.	»
»	fregat	Princes Amalia *	van Rhyn van Alkemade	Rotterdam	G. Suermondt en co.
»	bark	Hoop van Capelle	Bok	Samarang en Soerabaya	»
»	schip	Admiraal Jan Evertsen *	N. Kuyper.	Amsterdam	B. Kopersmit en co.
»	bark	Twee Jeannes *	Noordzeek	Nederland	Tiedeman en van der Burg.
»	schip	Nederland.	P. Huidekoper.	Cheribon.	»
»	schip	Princes Marianne *	F. Riettmeyer.	Indramaijoe	Reynst en Vinju.
»	bark	Maria Anna *	J. Vesschuur	Rotterdam	van Ommeren, Rueb en co.
»	»	Tweeling Zusters *	Carst.	Soerabaya	Adam en co.
»	schip	Maria Elisabeth.	Jonker		de Woerdt, Ruyl en co.
»	»	Sara Lydia *	B. van der Tak		Reynst en Vinju
»	bark	Eensgezindheid *	J. Portengen	Soerabaya	B. Kopersmit en co.
»	»	Corn. Wern. Eduard *	Kleanhouwer	» en Nederland	»
»	»	Ouderkerk a/d Amstel *	D. H. Kramer.		»
Neêrl. Indisch	»	Naga Laut.	F. A. P. Wentholt	Samarang.	John, Pryce en co.
» »	»	Fathool Hair *	Said Jaffrie.	Cheribon	B. J. Jacobs.
» »	»	Kim Tiantay.	Goey Potjoan.	Palembang	»
» »	»	Segaffy. *	Sech Drahim.	Sem., Soer. en Macassar.	D. N. Buys en co.
» »	»	Adernak *	Hadjie Mohamad		»
» »	brik	Jenoer *	Said Alie.	Samarang en Soer.	»
» »	»	So-eothun *	Sech Banseer	Soerabaya.	»
Deensch	schip	Wodan.	M. Matthiessen		Metzendorff, Wilmans en co.
Hamburgsch	bark	Wilhelmina Maria *	M. F. Gerntscher.		»
»	»	Malvina Vidal *	C. Jachtman	Nederland	»
»	»	Maria Christina *	Voss		Tolken Voget en co.
Zweedsch	»	Eclipse *	Brandt	Zweden	Basing, Schröder en co.
»	bark	Amalia Maria *	Sweerdsen.	»	»
»	»	Atalante *	Sohlberg.	Zweden	»
»	bark	Sydpolen *	Södenberg.	Stockholm via Soerabaya.	G. Suermondt en co.
»	»	Edla *	O. Hamarstrom		Metzendorff Wilmans en co.
Engelsch	»	Richard Thornton *	Dallas.	Londen.	Martin, Dyce en co.
»	schoen.	Clipper *	Marsten	Singapore.	McEwen en co.
»	bark	Minerva *	Dees	Soerabaya.	Hunter, Houghton en co.
»	»	Harriet *	Williams		Adam en co.
Amerikaansch.	schip	Progressive Age *	A. Holms		Paine Stricker en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	29	N. I.	bark Salma	Said Alhabasy.	Macassar.
»	30	»	stooms Padang.	Persille	»
»	—	»	» Banda	Neyta	Batavia.
»	—	Z. M.	» Suriname lt. t/z. 2 k.	de Vriese	Macassar.
»	—	N. I.	brik Johanna	Halbertsma	Batavia.
»	—	»	bark Laurentius en Emilié.	Knappert	»
»	—	Eng.	» Siam	Johnston	Singapore.
»	—	N. I.	» Hamadany	Young.	Batavia.
»	31	»	kotter Little Tot	Katjoong	Passoeroean
»	—	»	brik Tian Tay	Lim Pikhie	Bajermass.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	29	N. I.	bark Ydroesie	Said Bafagie	Banjermass.
»	—	» »	kotter Krabbe	Mardam	Passoeroean
»	30	» »	schoener Kiem Ingsoen	Ho Kongpoei.	Balie.
»	31	Amerik	bark Brothers	R. Crowell	Nederland.
Febr.	1	Z. M.	stooms. Suriname lt. t/z 2 k.	de Vriese	Batavia.
»	—	N. I.	bark Duiveland	I. G. Viersma	Passoeroean.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Constantia.	J. Kaleshoek	Nederland	Ruyl, Cramer en co.
»	»	Hendrika	L. G. Verbeek	»	»
»	»	Alblasserdam	P. G. Pett.	»	Fraser Eaton en co.
»	»	Anna Christina	J. C. Jean.	»	B. J. van Eck en co.
»	»	Provincie Drenthe	H. Beckering	»	Schimmelpenninck en co.
»	»	Hendrina	C. M. Pompe.	»	»
»	»	Elisabeth	H. F. Klok	»	van Leeuwen en co.
»	»	Souburg	H. Evers	»	»
»	»	Johanna Geertruida.	A. Flens	»	Ruyl, Cramer en co.
Neêrl. Indisch	stooms.	Ambon	H. Hugenholtz.	Molukkos en Macassar	W. Cores de Vries
» »	schoen.	Senio	Go. Tjien	Balie	Tan Bindjeng.
» »	bark	Atiat Ulmaulah	Goentie Tassim	Banjermassing.	Gezagvoerder.

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	23	Ned.	bark Batavia	Said bin Alwie	Batavia.
»	24	»	brik Passekan	Liem Keljieng	»
»	28	»	schooner Argo	F. Massingham	»
»	—	»	bark Almanseor	Said bin Djin	»
»	—	»	schip Gertrude.	J. Leurens	»
»	—	»	schooner Batavia	Giam Liangsoeij	»

Vertrokken Schepen van *Cheribon.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	21	Ned.	bark Kim Bungtaij	Goeij Potjoen	Batavia.

Aangekomen schepen te *Pekalongan.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Febr.	2	Ned.	bark Generaal Michiels	D. de Wilde	Batavia

Vertrokken schepen van *Pekalongan.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	29	Ned.	bark Aloosmanie	Sied Assegaf	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Passeroean.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	20	Ned.	kotter Paulina	Saijman.	Soerabaya.
»	28	»	bark Jannet.	A. Ludeke	»
»	30	»	kotter Krabbe	Mardam.	»

Vertrokken Schepen van *Passeroean.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	24	Ned.	kotter Little Tot	Katjoeng	Soerabaya.
»	25	»	kotter Paulina	Saijman.	Pamakussan
»	—	»	bark Jan Pieterszoon Koen	J. Verloop.	Amsterdam
»	26	»	schooner Mansoer.	Sajeen	Sumanap

Aangekomen schepen te *Bezoekie.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	24	Ned.	bark Cortgene	R. J. Rijke	Batavia

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	22	Ned.	schooner Sophia	Stenio Djaja.	Soerabaya.
»	26	»	bark Banka	G. Schuit.	»

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	24	Ned.	bark Hector	J. M. Schoon	Tjilatjap.

Aangekomen schepen te *Tjilatjap.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	27	Ned.	bark Jacobus Martinus	Gagestein	Batavia
»	30	»	» H Leduina	Lammerse.	»

AANGEKOMEN PASSAGIERS

Met de Ned. bark *Colombine*: de heer *Kohler*.

Met de Ned. bark *Burgemeester van Rhenen*: de heeren *Slasscher*. — *T. C. Philippsen*. — *Smit*. — echtgenoot [illegible]

Met het Ned. schip *Maria Elisabeth*: de heeren [illegible] *Pub*.

Met de Ned. bark *Equator*: de heeren *G. Heyligers*. — [illegible] *familie*.

Met de Ned. bark *Hoop van Capelle*: de heer *J. F. Leeyen*[illegible]

Met het Eng. schip *Minerva*: de heer *Robert Liddell*.

Met de Ned. bark *Herman*: de heeren *J. Niedern*. — *Fr*[illegible] *J. Verhaag*. — *J. van Ophoven*. — *A. Hiddink* en *echtgenoot*. [illegible] *C. M. Adema*. — mejufvrouwen *S. M. Bossehen*. — *Moerte*[illegible] *Verhuygt*. — *Kuypers*. — *R. Harris*. — *M. A. Nieuwhuyz*[illegible] *van Gemert*. — *Gerards*. — jonge jufvr. *M.* en *C. Castelyn*.

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden*: de 1 [illegible] artil. *Betz* en *echtgenoot*. — de heeren *Metzendorff* en *echtge*[illegible] *Villeneuse*. — *Boers* — *van Marken*. — *Albrecht*. — *Jaspers*[illegible] M. troepen.

Met het N. I. stooms. *Macasser*: raden *Maas Medin* en *fam*[illegible] raden *Maas Minotto* en *familie*. — luitenants t/z. 1 k. *von Sch*[illegible] *Altenstadt* en *Gerson*. — kapt. *Immink*. — de heeren *Bero*[illegible] *van Swieten*. — inl. 2 lt. *Todiwongso* en *familie*. — mevr. [illegible] *van Bulow* en *zuster*. — Z. M. troepen.

Met het Ned. schip *Sara Lydia*: de heer *Harmsen*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den 30 Jan., tot en met den 2 Feb., 1856.*

AANVOER.

Van Passilian per praauw sampang gez. Pandjang.

170 zakk. rijst. *Gesagv*.

Van Telok Djambie per praauw sampang gez. Hoeloet Sim[illegible]

780 zakk. rijst. *Reijnst en Vinju*.

Van Kramat per praauw sampang gez. gez. Hairan.

150 zakk. rijst. *Tan Enggoan*.

Van Hauk per praauw sampang gez. Djait.

150 pic. rijst. *Tjoe Hok*.

Van Becassie per praauw gez. Sidien en Kae.

300 pic. rijst. *Baira*.

Van Indramajoe per praauw sampang gez. Jassie.

224 pic. rijst. *Tan Tjanseng*

Van Sydney per ned. schip *Columbine*, gez. Andresen. agt. Tiedeman en v. d. Berg.

4 kt. metaalwerk. *Hunter Houghton en co.*
165 bn. wol. *N. H. M.*
1 vat wijn. 1 paard. *Poolman*.

Van Poeloe-Galiboeg per praauw sampang gez. ....

500 zakk. rijst. *Oey Kingin*.

Van Becassie per praauw sampang gez. Sidien.

303 zakk. rijst. *Kong Boen*.

Van Becassie per praauwen sampang gez. Alie en Sergoet.

500 pic. rijst. *Tan Sieng*.

Van Becassie per praauw en sampang gez. Tjandra en Hikir.

500 pic. rijst. *Tan Sieng*.

Van Hauk per praauw sampang gez. Indjan.

160 zakk. rijst. *Tong Pie*.

Van Hauk per praauw sampang gez. Banrie.

180 zakk. rijst. *Song Be*.

Van Amsterdam per ned. schip *Burgemeester van Rhenen*, gez. van der Moer van Kuffeler, agt. Haager en Schuurman.
[illegible]
49 kn. [illegible] *N. H. M.*
5 coll. manufact. 30 md. wijn. *Kopersmit en co.*
11 ks. manufact. *Anderson Tolson en co.*
159 coll. manufact. *Moormann en co.*
4 ks. kramerijen. *Pandel en Stiehaus.*
30 coll. manufact. *Agenten.*
200 vn. bier. 6 ks. wijn. *v. Leeuwen en co.*
90 vs. en 1 kt. boter. 22 coll. provisien. 4 kn. zeep. *Jacometti en co.*
3 kn. zeep. 1 vaatje zinkwit. *John Pryce en co.*
1 kt. linnen. *Maclaine Watson en co.*
4 ks. kramerijen. *Gumprich en Strützen*
4 ks. koopmanschappen. *Orders.*

Lading bestemd voor Samarang.

8 ks. diversen. 1 spiegel. 100 vs. boter. 7 bn. manufact. 1 kt. blikwerk. 1 do. manufact. 1 do. vruchten op brandy. 2 coll. koopmanschappen. 20 kn. manufact. 11 ks. manufact. 8 do. papier. 1 do. diversen. 11 do. meubelen.

Lading bestemd voor Soerabaya.

30/m. steenen. 1 kt. vruchten op brandy. 7 coll. manufact. 1 kt. [illegible] 1 do. specerijen. 12 ks. manufacturen.

UITVOER.

Naar Amsterdam per ned. schip *Vrienden Trouw*, gez. Grevelink agt. Kopersmit en co.

96 pic. rotting. 5820 do. rijst. 2391 do. suiker. [illegible] do. notenmuscaat. [illegible] do. foelie. 24 do. katoen. 3402 ℔ indigo. 19 leggers arak. 1081 ps. buffelhuiden. 50 fl. muscaat olie. 200 fl. kajoepoetie olie. *Bahre en Kinder*.
[illegible] pic. notenmuscaat. [illegible] do. foelie. *Tiedeman en van Kerchem*.

Naar San Francisco per Hamb. schip *Pathfinder*, gez. Ahlman. agt. Dummler en co.

90 pic. rotting. 39 do. sago. uit entrep. 1840 do. koffij. 1045 do. suiker. 742 do. rijst. 115 do. zw. peper. [illegible] do. kruidnagelen. 20[illegible] do. notenmuscaat. 3[illegible] foelie. [illegible] do. tabak. 2000 ps. stroo-zakken. *Agenten*.

Naar Singapore per Am. schip *Dolphin*, gez. Hoyt. agt. Paine Stricker en co.

Aan boord gebleven lading v. Amerika.

43 kn. metaal. 450 bn. drills. 150 vs. harst. 50 do. pik. 100 do. meel. 22 do. spijkers. 16 do. brood. 6 do. zeep. 1 kt. schrappers. 4 do. diversen. [illegible] 300 ps. gomelastiek. 255 [illegible] rotting. [illegible] 3 do. cassia lignea. (14[illegible] pic. [illegible] 6 coll. scheepsbehoeften. 25 ks. drills. 98 roll. zeildoek. uit entrep.) *Agenten*.

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya, per ned. schip *Kemanglen*, gez. Smit. agt. Suermondt en co.

1 ijzeren kanon. 1 kt. gouv. goederen. 6 do. kantoorbehoeften. 220 do. manufact. *N. H. M.*
1 vs. appelen. 1 kt. tabak. 1 do. [illegible] *van Ommeren Rueb en co.*
4 ks. manufacturen. *de Woerdt, Ruyl en co.*
11 ks. rhijnwijn. 12 md. min. water. 25 slijpsteenen. 43 coll. pijpen. 11 boss. zeilgaren. 6 do. takelgaren. 2 do. visscheragueren. 4 do. div. lijnen. 1 ps. geteerd touw. 48 kn. bier. *Gesagv.*
Zijnde aan boord gebleven lading v. Nederland. Zie verdere lad. voor Samarang en Soerabaya. Java-Bode dd. 5 Jan. 1856 no. 2.

Lading voor Nederland.

350 pic. tin. 1000 do. koffij. *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 9 Februarij 1856, No. 12.

nings voornemen is (vroeger werd reeds gemeld dat van zulk een huwelijksplan sprake was), en tot aanbeveling daarvan moet waarschijnlijk de lof dienen op den koning van Sardinië, »dat hij het schip van den staat door de stormen van groote volksbewegingen in de haven van constitutionele vrijheid gestuurd heeft; dat hij oostenrijksche onbeschoftheid aan eene en Mazzini met zijn eedgespan aan de andere zijde, het hoofd bood; dat hij den handschoen den paus toewierp en, zonder het geloof zijner vaderen te verzaken, door een pennestreek dien luijen troep van monnikken en kloosterlingen, die het land besmette, wegvaagde. Dit alles gedaan te hebben,'' dus gaat de *Times* voort, »is geen geringe roem voor koning Victor Emanuel en zijne raadslieden, en wij nemen het aan als een voorteeken van nog grooteren vooruitgang en verbetering, ons overtuigd houdende dat de koning van Sardinië naar zijn land terugkeeren zal, aangemoedigd door den grooten kamp die hem wacht, en door de edelaardige toejuichingen, die hem op engelschen grond zullen begroeten.'' De koning zal in de eerste week van December te Londen komen, vergezeld van de graven Cavour en Massimo d'Azeglio, en zich later naar Parijs begeven. Tegen de aanstaande lente worden dezelfde bezoeken van den sultan verwacht.

— Volgens den *Morning-Advertiser* verklaarden de vrienden van sir Colin Campbell in tegenwoordigheid van den hertog van Cambridge, dat genoemde generaal door niets anders bewogen geworden was om de Krim te verlaten, dan door zijne ontevredenheid over de benoeming van den zoo veel jongeren sir William Codrington tot opperbevelhebber, en dat zes of zeven andere hoofdofficieren, die evenzeer als sir Colin Campbell walgden van het geheele legerbeheer in de Krim, zijn voorbeeld zouden volgen. Men verwacht dat de terugkeerende generaal, die, naar men zegt, de dienst geheel wenscht te verlaten, menige bijzonderheid zal openbaren.

— Admiraal sir Houston Stewart zal, naar men verneemt, het bevel over de Zwartezee-vloot op zich nemen en sir Edmund Lyons naar Malta gaan. De meeste schepen keeren huiswaarts, en alleen dezulken blijven achter die voor transport dienen moeten gedurende het ruwe weder.

— Het aanzoek om met verlof naar Engeland te gaan, op grond van dringende bezigheden door officieren uit alle rangen des legers gedaan, is zoo menigvuldig, dat de engelsche bevelhebber zich genoodzaakt heeft gezien eene dagorder daartegen uit te vaardigen, waarbij aan de officieren hun pligt in het kamp herinnerd wordt.

FRANKRIJK.

Men verneemt dat de in Frankrijk teruggekeerde generaal Bosquet, van oordeel is dat de Russen tot de ontruiming van de Krim zullen moeten besluiten, maar dat het daartoe noodig is dat een leger de russische achterhoede bestookt. Een aanval op hun front zou te veel kosten, daar offers maarschalk Pélissier het verschanste kampder Russenop de plateau een tweeden Malakoff noemt.

— Dezer dagen heeft de *Indépendance Belge* bij toeval eens de waarheid durven zeggen nopens het proces van Angers en het gevaar dat het stelsel van verdrukking, waaronder Napoleon III Frankrijk bukken doet, voor den keizer zelven aanbiedt. De policie heeft het artikel eerst opgemerkt nà de gedeeltelijke uitgifte van het blad. Onmiddellijk heeft zij de verdere verspreiding verboden en de naar koffijhuizen enz. gezonden exemplaren door policie-agenten doen terug halen; terwijl de heer Foucher, de voornaamste correspondent van de *Indépendance*, is verwittigd geworden, dat, zoo iets dergelijks weder gebeurde, het blad niet meer in Frankrijk zou toegelaten worden.

— Vrijdag 26 October ll. zag de directie der groote opera zich genoodzaakt den schouwburg te sluiten, hetgeen in twee jaren niet was gebeurd, en het publiek het reeds betaalde geld terug te geven. Mlle. Cruvelli had namelijk ten 7 ure 's avonds laten weten, dat zij ongesteld was en niet zingen kon, en niettegenstaande alle aangewende pogingen was het volstrekt onmogelijk eene andere voorstelling te geven. Mlle. Cruvelli was belet geworden te zingen door een twist met haren bruidegom, welke oneenigheid dan ook ten gevolge heeft gehad dat haar huwelijk, dat reeds op handen was, niet doorgaat. Den volgenden dag begaf de zangeres zich bij den heer Fould, en verklaarde hem dat zij bereid was ook verder hare talenten aan de groote opera te wijden. De heer Fould nam dit aanbod aan, en bewilligde haar een jaarwedde van 170,000 fr. met vier maanden verlof.

— Men leest in de *Indépendant de la Moelle*: » De druivenoogst van 1855 zal verre blijven beneden dien der ongunstigste jaren, die in de geschiedenis van onzen wijnbouw bekend zijn. Wijngaarden die, te oordeelen naar hunne uitgestrektheid en hunnen goed onderhouden staat, 100 vaten (hectoliters) moesten opbrengen, hebben niet meer dan *vijf* geleverd. Wat men inzamelde waren geene druiventrossen, maar losse druiven. Dit is een bedroevende, zeer bedroevende omstandigheid, wanneer men denkt aan den grooten kommer en de vele ontberingen, die uit dezen slechten oogst voor eene menigte kleine wijngaardeniers ontstaan.

— De heer Amédée de Césena, hoofdredacteur van den *Constitutionnel*, heeft in dat blad een artikel geschreven, waarin hij o. a. de vraag stelt: of de vrede dezen winter al dan niet zal gesloten worden? en daarop het antwoord laat volgen; dat alleen Rusland dit kan weten, omdat het van deze mogendheid afhangt de voorwaarden aan te nemen of te verwerpen, die de verbonden mogendheden tot het sluiten des vredes hebben gesteld. Een hoofdartikel van *le Nord* strekt tot antwoord op het artikel in den *Constitutionnel*, en daarin word hoofdzakelijk betoogd dat laatstgenoemd blad niet kategorsch aangeeft en opheldert wat dan toch eigenlijk door Rusland gedaan moet worden om tot den vrede te geraken. *Le Nord* stelt echter de fransche regering niet verantwoordelijk voor hetgeen de heer de Césena schreef, en vertrouwt dat deze regering van de werkeloosheid der krijgsmagt in de Krim gedurende den winter partij zal trekken, om de gewigtige vraagstukken, die thans geheel de wereld bezig houden, rijpelijk te onderzoeken en te overwegen. »De roem der fransche wapenen,'' zegt *le Nord*, »is groot en onbetwistbaar geweest; een *voorzigtige* oorlog, zoo als de heer de Césena dien wil, zal dien roem in gevaar brengen, doch hem geen kans opleveren om zich uit te breiden. De vrede, dien men behoort te wenschen, is een vrede eervol voor alle natiën, die hem zullen teekenen. Een groot rijk dat een schandelijken vrede sluit, overweegt en moet overwegen de wraak en het herstel van eer. Deze noodlottige waarheid moet niet uit het oog worden verloren, wil men aan Europa niet een verlengden wapenstilstand, maar een duurzamen vrede verzekeren. Een eervolle vrede: dit is de wensch van Rusland en dit is de wensch van Frankrijk; het komt er weinig op aan of die vrede al dan niet door Engeland gewild wordt, door Engeland waarvan Frankrijk lang genoeg een even lijdelijk als behendig gehanteerd werktuig is geweest. Het is tijd, naar het ons toeschijnt, en wij zeggen het luide, op het gevaar af daardoor in verdenking te komen, - het is tijd dat Frankrijk ophoude zijn goud en zijn bloed te verspillen ten profijte van een bondgenoot, aan wien het bloed reeds ontbreekt en die welligt morgen ook het goud kan missen, ten gevolge van één eenvoudige stemming in het Parlement. De engelsche bladen hebben het gezegd en wij hebben hunne woorden herhaald: »»Het engelsche volk is een uit zijnen aard louter handeldrijvend volk, en alléén zoo lang kan de oorlog op de sympathie dier natie rekenen, als zij hem voor hare belangen nuttig en dienstig zal achten.'' '' Maar let er op dat er een tijdstip kan en zal komen waarop de openbare meening veranderen zal, en wee Engeland op den dag, wanneer de oorlog in dat land zich zal doen kennen zoo als hij is: een afgrond, die alles verzwelgt! Moge de vrede gesloten worden vóór dat die dag aanbreekt, opdat de wereld bevrijd blijven van het jammerlijke schouwspel, dat het engelsche handelsbelang het engelsche-fransch verbond verbreekt, officiëel gesloten in naam der menschheid, der beschaving en der eer!''

DUITSCHLAND.

Berlijn, 4 Nov. De debatten in de zoo veel gerucht makende zaak der telegraaf-beambten en bankiers, die thans voor de criminele regtbank te Berlijn behandeld wordt, werden in een der laatst gehouden zittingen door het volgend incident gekenmerkt. De voorzitter vroeg aan een der beschuldigden, of het waar was dat hij *de Tartaar der beurs* werd bijgenaamd, waarop het antwoord was: » Zulke scherts komt bij zulk eene ernstige zaak niet te pas.'' De beschuldigde werd op staanden voet tot twee dagen eenzame opsluiting op water en brood veroordeeld, om daarmede dit antwoord te boeten.

— De *Köln, Zeit.* is in geheel den Oostenrijkschen staat verboden. In het dagblad *le Nord* leest men ten aanzien van dien maatregel het volgende in een brief van een weener correspondent: » Daar de *Köln. Zeit.* een der meest verspreide dagbladen van Duitschland is, is het te begrijpen dat hare plotselinge verdwijning zekeren schrik heeft moeten te weeg brengen onder de talrijke geabonneerden; maar afgescheiden van die kleine omwenteling in de gemoederen harer lezers, kan men uit het verbod der *Köln. Zeit.* in Oostenrijk, uit een staatkundig oogpunt, vrij gewigtige gevolgtrekkingen afleiden. Men weet dat bij den aanvang der oostersche crisis de *Köln. Zeit.* zich openlijk ten Rusland heeft verklaard, en dat toen haar krijgzuchtige ijver alle palen der gematigdheid te buiten ging, zoodat de pruissische regering op eene wijziging van hare redactie aandrong. Destijds werd het blad in Oostenrijk niet toegelaten, maar onmiddellijk na het teekenen van het tractaat van 2 December, toen de *Köln. Zeit.* het westersche verbond ondersteunde, waartoe wij (de Oostenrijkers) in zeker opzigt waren toegetreden, werd het blad, dat zoo al niet de hoogste dan toch de meest duidelijke uitdrukking van dat verbond was, in het rijk geduld. Maar toen Oostenrijk besloten had zijn leger te verminderen en zijne politiek in de oostersche kwestie te beperken tot het onder sequester houden van die ongelukkige gewesten, de bron van alle tweedragt, en tot het stemmen van de oorlogvoerende partijen tot een geest van verzoening, toen moest wel, en dit kon uit den aard der zaak niet anders, de *Koln. Zeit.*, die desniettemin haren kruistogt ter gunste van den oorlog tot het uiterste voortzette, in oppositie komen tegen ons gouvernement. Weldra was Oostenrijk het mikpunt harer aanvallen; tegen onze staatsmannen slingerde zij die welsprekende *tirades*, waarin, even als in zekere engelsche bladen, ongeduld, spijt en vooral eene bijna beleedigende bitterheid doorstraalden. Volgens het oorlogzuchtige blad was het oostenrijksche cabinet niets anders dan de uitdrukking eener vreesachtige en inconsequente politiek. De regering was dus genoodzaakt een blad te verbieden, dat hare handelingen en hare waardigheid in minachting zocht te brengen. Wat ook de *Koln. Zeit.* daartegen zal hebben in te brengen, wees overtuigd dat het land algemeen de wijze en gematigde politiek goedkeurt, die ons in staat stelt tot onze stoffelijke welvaart dienstbaar te maken al die groote kapitalen die, waren wij in den oorlog betrokken, voor ons zouden zijn verloren gegaan.''

Berlijn, 14 Nov. Eergisteren avond ten 10 ure is, ten aanhoore van een buitengemeen talrijk publiek, vonnis gewezen in de zaak der telegraaf-beambten en bankiers, wegens gepleegd verraad met telegrafische dépêches. De eerste beschuldigde Janck is veroordeeld tot drie jaren gevangenisstraf en vijf jaren ontzegging van burgerlijke regten; Julius Reichenheim tot twee jaren ontzegging als boven; Isidor Reichenheim tot een jaar gevangenisstraf en een jaar ontzegging als boven; de bankier Meijer tot twee jaren en zes maanden gevangenisstraf en drie jaren ontzegging als boven. De bankier Goldberg is vrijgesproken.

— De oostenrijksche regering heeft in een dépêche aan graaf Coloredo, haren gezant te Londen, hare tevredenheid te kennen gegeven over de benoeming van sir Hamilton Seymour tot engelsch gezant te Weenen, met betuiging van haar leedwezen over de aftreding van graaf Westmoreland. Deze zaak, die aanvankelijk tot eenige moeijelijkheden aanleiding gaf, is dus thans geregeld.

— Jl. Vrijdag diende te Keulen in hooger beroep de zaak van den heer Curtis, britsch consul aldaar, zijn sekretaris, den heer Kray, en eenige andere personen, wegens aanwerving van manschappen voor het engelsche vreemden-legioen. Het openbaar ministerie had namelijk appel *a minima* aangeteekend. Het hof van appel heeft den consul tot zes maanden gevangenisstraf, in plaats van drie maanden, en den heer Kray, die vrijgesproken was, tot drie maanden gevangenisstraf veroordeeld. De tegen de overige beschuldigden uitgesproken geldboeten zijn onveranderd gebleven.

Weenen, 17 Nov. Het concordaat is het gewigtigste punt aan de orde van den dag. De indruk dien deze handeling der regering te weeg brengt, is natuurlijk niet overal dezelfde. Door de streng kerkelijke partij wordt het concordaat, dat de geestelijkheid van het staatstoezigt bevrijdt, het onderwijs, het sluiten en het ontbinden van huwelijken in hare handen stelt en haar eindelijk eene censuur over de boekwerken verleent, met jubel ontvangen. Des te grooter daarentegen zijn de bedenkingen, die door het groote publiek worden geopperd. De tijd zal leeren of de regering later met haar eigen werk zal tevreden zijn. — De oostenrijksche legatie te Rome zal met een lid, tot de geestelijkheid behoorende, vermeerderd worden.

Berlijn, 19 Nov. De voorheen »onmiddelbare'' prinsen en graven des Duitschen Rijks hadden geweigerd zitting te nemen in het Heerenhuis, op grond dat hunne regten waren verkort. Deze zaak heeft tot ernstige onderhandelingen aanleiding gegeven, die geëindigd zijn met een concessie van regeringswege. De koning namelijk heeft bij besluit, opgenomen in den Staats-Anzeiger van gisteren, ter gunste dier vorstelijke en grafelijke geslachten, met eenige wijziging hersteld de speciale en geprivilegiëerde regtsmagt, alsmede al de andere regten en voorregten, hun toegekend bij de constitutieve acte van het Duitsch verbond en de protocollen van het Weener congres, welke regten en privilegiën bij de grondwet van 1848 waren afgeschaft. De heer von Düsberg, opperpresident en minister van staat, is tot koninklijken commissaris benoemd, belast om zich met de hoofden dier geslachten te verstaan over den omvang dier privilegiën en regten, alsmede over het bedrag der schadevergoedingen die zij regtens zouden kunnen eischen. Volgens de *Koln. Zeit.* zal de koning thans zelf, bij een schrijven aan bedoelde edellieden, hen uitnoodigen hunne zetels in het Heerenhuis in te nemen, aan welke uitnoodiging hoogst waarschijnlijk gevolg zal worden gegeven.

— Uit Weenen schrijft men, dat de russische gezant aldaar aan graaf Buol heeft te kennen gegeven, dat Rusland zich niet gebonden zal achten aan hetgeen ten opzigte van de Donau vorstendommen mogt worden vastgesteld, zonder dat het petersburgsche cabinet daarin gekend is. — Met betrekking tot die vorstendommen zijn dezer dagen op nieuw onderhandelingen met Frankrijk gevoerd en volgens een verspreid gerucht zou de Porte de ontruiming dier gewesten door de oostenrijksche troepen verlangen.

— Uit Belgrado wordt van den 28 berigt, dat de servische regering de aldaar tot dusvere slechts geduldde evangelische gemeente vormelijk heeft erkend, en bij een besluit van den servischen minister van justitie en eeredienst, aan genoemde gemeente volkomene vrijheid van uitoefening harer godsdienst naar den ritus harer eigene kerk verleend.

— Het plan om eene wereldtentoonstelling te Weenen te houden, ontmoet veel tegenkanting. Vrij algemeen is men van gevoelen dat, wil men eene tentoonstelling aldaar goede uitkomsten doen verkrijgen, zij behoort beperkt te zijn tot voortbrengselen uit Oostenrijk, Duitschland en de tot Oostenrijk behoorende italiaansche staten. — De door hare staatkundige rol bekende lombardische prinses Christina Belgiojoso, die, sedert zes jaren uit haar vaderland gebannen, in den laatsten tijd in kommervolle omstandigheden in Klein-Azië leefde en zich van haren handenarbeid moest onderhouden, heeft van den keizer vergunning erlangd in de oostenrijksche staten terug te keeren en weder bezit te nemen van hare in beslag genomen goederen. — Ter gelegenheid van het sluiten van het concordaat heeft keizer Frans Jozef aan paus Pius IX een geschenk van 100,000 florijnen in geld, en aan cardinaal Antonelli een rijk met juweelen bezetten gouden snuifdoos vereerd. — Gelijktijdig met de onderhandelingen over het concordaat met Rome hield de oostenrijksche regering zich onledig met het vaststellen van bepalingen tot de definitieve regeling van den toestand der evangelische kerk in het rijk. Reeds is een ontwerp-reglement in gereedheid gebragt, dat thans door de verschillende synoden wordt onderzocht.

— De regering begint reeds voorbereidende maatregelen te nemen tot het houden eener groote tentoonstelling van nijverheid te Weenen in 1859. Zij zal echter alleen voor voortbrengselen uit Oostenrijk, de tolverbondstaten en die italiaansche staten, welke met dit rijk in tolverbond zijn, geopend worden. De minister van koophandel heeft te dezer zake een speciaal comité benoemd, aan het hoofd waarvan de regeringsraad von Burg, professor aan het polytechnisch instituut, geplaatst is, die ook lid der jury voor de tentoonstelling te Parijs was.

TURKYE.

Te Constantinopel zijn de tunesische soldaten, die de aanvallers waren bij den bloedigen strijd op 4 Nov. op last der Porte ontwapend. Hen wacht eene zware straf. Na twee maal het fransche hospitaal te hebben aangevallen, waarbij de Tunesers twintig dooden en gekwetsten telden, hebben zij op twee afgezonderde plaatsen twee ziekenoppassers gedood en de luitenant ter zee Blaise met sabelhouwen gewond. De turksche bevolking heeft zich in den twist niet gemengd.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
Februarij.	1	Engelsch	Swan	Barker	Swan River	10 Jan.	Singapore.
»	—	Portug.	Soberana		Rio de Janeiro.	9 Nov.	»
»	2	Engelsch	Borneo	W. Sutherland	Glasgow	17 Oct.	»
»	3	Amerikaansch.	North Sea	Delano	Batavia.	31 Jan.	Padang.
»	4	»	Golden Eagle		Swatow.	23 »	Havanna.
»	—	Hollandsch.	Paulina	B. J. Post	Swansea	2 Oct.	Hongkong.
»	—	Engelsch	Abeona	Richawson	Whampoa.	22 Jan.	Liverpool.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Febr.	6	Nederlandsch	schip	Ouderkerk aan den Amstel	Kramer	Rotterdam.	12 Nov.	B. Kopersmit en co.
»	—	Amerikaansch	brik	Progressive Age	A. Holmes	Melbourn	5 Jan.	Paine. Stricker en co.
»	—	Zweed.	»	Edla.	Hamarstroen	Algiers	14 Oct.	Metzendorff, Wilmans en co
»	—	Nederl. Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden	J. Prins.	Samarang	3 Febr.	Maclaine, Watson en co.
»	7	» »	»	Macasser	F. H. Schmidt.	Padang.	3 »	B. Kopersmit en co.
»	—	Nederlandsch	schip	Sara Lydia	B. van der Tak	Rotterdam.	28 Oct.	Reynst en Vinju.
»	—	Hamburgsch	»	Maria Christina	C. Voss.	Hamburg	6 »	Tolken Voget en co.
»	—	Engels.	brik	Harriet	William.	Port Philip	28 Dec.	Adam en co.

In lading liggende Schepen te *Batavia*

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch		fregat	Jacoba Helena.	L. van Wagtendonk.	Rotterdam	Haager en Schuurman.
»	Ind.	bark	Amerika *	Zeeman	Amsterdam	»
»		bark	Eva Johanna *.	de Boer.	Rotterdam	»
»		bark	Zeenimph.	J. W. J. Witsen Elias	Amsterdam.	»
»		»	Burgemeester van Rhenen	v. d. Meer v. Kuffeler.	Ned. via Sam. en Soer.	»
»		bark	Equator	J. G. Appel	Nederland	E. Moormann en co.
»		»	Hermen *	van Velthoven.		Dummler en co.
»		»	Derkina Titia *	W. B. van Zyp.	Samarang en Soerabaya.	»
»		fregat	Princes Amalia *	van Rhyn van Alkemade	Rotterdam	G. Suermondt en co.
»		bark	Hoop van Capella	Bok	Samarang en Soerabaya	»
»		schip	Admiraal Jan Evertsen *.	N. Kuyper.	Amsterdam	B. Kopersmit en co.
»		bark	Twee Jeannes *	Noordziek	Nederland	Tiedeman en van der Burg.
»		schip	Nederland.	P. Huidekoper.	Cheribon.	»
»		schip	Princes Marianne *.	F. Rietmeyer.	Indramaijoe	Reynst en Vinju.
»		bark	Maria Anna *.	J. Verschuur	Rotterdam	van Ommeren, Rueb en co.
»		»	Tweeling Zusters *	Carst.	Soerabaya	Adam en co.
»		schip	Maria Elisabeth.	Jonker		de Weerdt, Ruyl en co.
»		»	Sara Lydia *	B. van der Tak		Reynst en Vinju
»		bark	Eensgezindheid *	J. Portengen	Soerabaya	B. Kopersmit en co.
»		»	Corn. Wern. Eduard *	Kleinhouwer	» en Nederland	»
»		»	Ouderkerk a/d Amstel *	D. H. Kramer.		»
Nederl. Indisch		»	Naga Laut.	F. A. P. Wentholt	Samarang.	John, Pryce en co.
»	»	»	Fathool Hair *.	Said Jaffrie.	Cheribon	B. J. Jacobs.
»	»	»	Kim Tiantay.	Goey Potjoan.	Palembang	»
»	»	»	Segaffy. *	Sech Drahim.	Sam , Soer. en Macassar.	D. N. Buys en co.
»	»	»	Aderaak *	Hadjie Mohamad		»
»	»	brak	Jenoer *	Said Alie.	Samarang en Soer.	»
»	»	»	So-ootban *	Sech Banseer	Soerabaya.	»
Deensch		schip	Wodan.	M. Matthiessen		Metzendorff, Wiimans en co.
Hamburgsch		bark	Wilhelmina Maria *	M F. Gerntscher.		»
»		»	Malvina Vidal *.	C. Jachtman	Nederland	»
»		»	Maria Christina *	Voss		Tolken Voget en co.
Zweedsch		»	Eclipse *	Brandt	Zweden	Busing, Schröder en co.
»		bark	Amalia Maria *	Sweerdsen.	»	»
»		»	Atalante *.	Sohlberg.	Zweden	»
»		brik	Sydpolen *.	Södenberg.	Stockholm via Soerabaya.	G. Suermondt en co.
»		»	Edla *	O. Hamarstrom		Metzendorff Wilmans en co.
Engelsch		»	Richard Thornton *.	Dallas.	Londen.	Martin, Dyce en co.
»		schoen.	Clipper *	Marsten	Singapore.	McEwen en co.
»		bark	Hinerva *.	Dess	Soerabaya.	Hunter,. Houghton en co.
»		»	Marriet *	Williams		Adam en co.
Amerikaansch.		schip	Progressive Age *	A. Holms		Paine Stricker en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	29	N. I.	bark Salma	Said Alhabaasy.	Macassar.
»	30	»	stooms Padang.	Persille	»
»	—	»	» Banda	Neyts	Batavia.
»	—	Z. M.	» Suriname lt. t/z. 2 k.	de Vriese	Macassar.
»	—	N. I.	brik Johanna	Halbertsma	Batavia.
»	—	»	bark Laurentius en Emilia.	Knappert	»
»	—	Eng.	» Siam	Johnston	Singapore.
»	—	N. I.	» Hamadany.	Young	Batavia.
»	31	»	kotter Little Tot	Katjoong	Passoeroean
»	—	»	brik Tian Tay.	Lim Pikhie	Bajermaas.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	29	N. I.	bark Ydroesie	Said Bafagie	Benjermass.
»	—	» »	kotter Krabbe	Mardam	Passoeroean
»	30	» »	schoener Kiem Ingsoen	Ho Kongpoei.	Balie.
»	31	Amerik	bark Brothers	R. Crewell	Nederland.
Febr.	1	Z. M.	stooms. Suriname lt. t/z 2 k.	de Vriese	Batavia.
»	—	N. I.	bark Duiveland	J. C. Viersma.	Pasoeroean.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch		schip	Constantia.	J. Kaleshoek	Nederland	Ruyl, Cramer en co.
»		»	Hendrika	L. G. Verbeek	»	»
»		»	Alblasserdam	P. G. Pott.	»	Fraser Eaton en co.
»		»	Anna Christina	J. C. Joan	»	B. J. van Eck en co.
»		»	Provincie Drenthe	H. Beckering	»	Schimmelpenninck en co.
»		»	Hendrina	C. M. Pompe.	»	»
»		»	Elisabeth	H. F. Klok	»	van Leeuwen en co.
»		»	Sonburg	H. Evers	»	»
»		»	Johanna Geertruida.	A. Flens	»	Ruyl, Cramer en co.
Nederl. Indisch		stooms.	Ambon	H. Hugenholtz	Molukkos en Macasser	W. Cores de Vries
»	»	schoen.	Senio	Go. Tjiau	Balie	Tan Bindjang.
»	»	bark	Atiat Ulmaulah	Goestie Tassim	Banjermassing	Gezagvoerder.

Aangekomen schepen te *Cheribon*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	23	Ned.	bark Batavia	Said bin Alwie	Batavia.
»	24	»	brik Passekan	Liem Ketjiang	»
»	28	»	schoener Argo	F. Massingham	»
»	—	»	bark Almensoor	Said bin Djin	»
»	—	»	schip Gertrude.	J. Lourens	»
»	—	»	schoener Batavia	Giam Liangsoeij	»

Vertrokken Schepen van *Cheribon*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	21	Ned.	bark Kim Tiangtaij	Goeij Potjoen	Batavia

Aangekomen schepen te *Pekalongan*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Febr.	2	Ned.	bark Generaal Michiels	D. de Wilde	Batavia

Vertrokken schepen van *Pekalongan*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	29	Ned.	bark Aloosmanie	Siad Assegaf	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	26	Ned.	kotter Paulina	Saijman.	Soerabaya.
»	28	»	bark Jannet.	A. Ladeke	»
»	30	»	kotter Krabbe	Mardam.	»

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	24	Ned.	kotter Little Tot	Katjoong	Soerabaya.
»	25	»	kotter Paulina	Saijman.	Pamakusahn
»	—	»	bark Jan Pieterzoon Koen	J. Verloop.	Amsterdam
»	26	»	schoener Mansoor.	Sageet	Sumanap

Aangekomen schepen te *Bezoekie*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	24	Ned.	bark Cortgene	R. J. Rijke	Batavia

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	22	Ned.	schoener Sophia	Siendo Djaija	Soerabaya.
»	26	»	bark Banka	G. Schuit	»

Vertrokken schepen van *Sumanap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	24	Ned.	bark Hector	J. M. Schoon	Tjilatjap

Aangekomen schepen te *Tjilatjap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	27	Ned.	bark Jacobus Martinus	Gagestein	Batavia
»	30	»	» H Ledaina	Lammerse.	»

AANGEKOMEN PASSAGIERS

Met de Ned. bark *Colombine*: de heer *Kohler*.

Met de Ned. bark *Burgemeester van Reenen*: de he… *Slassoher*. — *T. C. Philippeau*. — *Smit*. — *echtgenoot* …

Met het Ned. schip *Maria Elisabeth*: de heeren *Gall*… *Puk*.

Met de Ned. bark *Equator*: de heeren *G. Heyligers*. — … *familie*.

Met de Ned. bark *Hoop van Capelle*: de heer *J. F. Lev*…

Met het Eng. schip *Minerva*: de heer *Robert Liddell*.

Met de Ned. bark *Herman*: de heeren *J. Niedern*. — *F*… *J. Verhaag*. — *J. van Ophoven*. — *A. Hiddink* en *echtge*… *C. M. Adema*. — mejufvrouwen *S. M. Boesken*. — *Me*… *Verhuygt*. — *Kuypers*. — *R. Harris*. — *M. A. Nieuwh*… *van Gemert*. — *Gerards*. — jonge jufvr. *M.* en *C. Castely*…

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden*: de … artil. *Betz* en *echtgenoot*. — de heeren *Metzendorff* en *ec*… *Villeneuse*. — *Boers* — *van Marken*. — *Albrecht*. — *Ja*… M. troepen.

Met het N. I. stooms. *Macasser*: raden *Maas Medin* en … raden *Maas Minotto* en *familie*. — luitenants t/z. 1 k. *von* … *Altenstadt* en *Gerson*. — kapt. *Immink*. — de heeren … *van Swieten*. — inl. 2 lt. *Todiwongso* en *familie*. — m… *van Bulow* en *zuster*. — Z. M. troepen.

Met het Ned. schip *Sara Lydia*: de heer *Harmsen*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* … *Jan., tot en met den 2 Feb.*, 1856.

AANVOER.

Van Passilian per praauw sampang gez. Pandj…
170 zakk. rijst. *Gezagv.*

Van Telok Djambie per praauw sampang gez. Moeloet …
780 zakk. rijst. *Reijnst en Vinju*.

Van Kramat per praauw sampang gez. gez. Mair…
150 zakk. rijst. *Tan Enggoan*.

Van Mauk per praauw sampang gez. Djait.
150 pic. rijst. *Tjoe Hok*.

Van Becassie per praauw gez. Sidien en Kae.
300 pic. rijst. *Baira*.

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Jassie, …
224 pic. rijst. *Tan Tjanseng*

Van Sydney per ned. schip *Columbine*, gez. Andresen, … Tiedeman en v. d. Burg.
4 ks. metaalwerk. *Hunter Houghton en co.*
105 bn. wol. *N. H. M.*
1 vat wijn. 1 paard. *Poolman*.

Van Poeloe-Gadoeng per praauw sampang gez……
500 zakk. rijst. *Oeij Kongin*.

Van Becassie per praauw sampang gez. Sidien.
303 zakk. rijst. *Kong Boen*.

Van Becassie per praauwen sampang gez. Alie en Berg…
500 pic. rijst. *Tan Siong*.

Van Becassie per praauw en sampang gez. Tjandra en …
500 pic. rijst. *Tan Siong*.

Van Mauk per praauw sampang gez. Indjan.
160 zakk. rijst. *Teng Pie*.

Van Mauk per praauw sampang gez. Banrie.
180 zakk. rijst. *Song Bo*.

Van Amsterdam per ned. schip *Burgermeester van Ree*… gez. van der Meer van Kuffeler, agt. Haager en Schuur…
3301 coll. gouv. goederen. 16 … 691 coll. …
40 bn. koffij-zakken. *N. H. M.*
5 coll. manufact. 30 md. wijn. *Kopersmit en co.*
11 ks. manufact. *Anderson Tolson en co.*
159 coll. manufact. *Moormann en co.*
4 ks. kramerijen. *Pandel en Stiehaus*.
30 coll. manufact. *Agenten*.
200 vn. bier. 6 ks. wijn. *v. Leeuwen en co.*
90 vs. en 1 kt. boter. 22 coll. provisien. 4 kn. zeep. … *en co.*
3 kn. zeep. 1 vaatje zinkwit. *John Pryce en co.*
1 kt. linnen. *Maclaine Watson en co.*
4 ks. kramerijen. *Gumprich en Straus*.
4 ks. koopmanschappen. *Order*.

Lading bestemd voor Samarang.

8 ks. diversen. 1 spiegel. 100 vs. boter. 7 bn. manufact… blikwerk. 1 do. manufact. 1 do. vruchten op brandy. 2 co… manschappen. 20 kn. manufact. 11 ks. manufact. 8 do. … do. diversen. 11 do. meubelen.

Lading bestemd voor Soerabaya.

30/m. steenen. 1 kt. vruchten op brandy. 7 coll. manufact… bessensap. 1 do. specerijen. 12 ks. manufacturen.

UITVOER.

Naar Amsterdam per ned. schip *Vrienden Trouw*, gez. … velink agt. Kopersmit en co.
96 pic. rotting. 5820 do. rijst. 2391 do. suiker. $^{80}/_{100}$ do. … caat. $^{20}/_{100}$ do. foelie. 21 do. kaneel. 3402 ℔ indigo. 19 … arak. 1081 ps. buffelhuiden. 50 fl. muscaat olie. 200 fl. … poetie olie. *Bahre en Kinder*.
$5^{878}/_{1000}$ pic. notenmuscaat. $^{600}/_{1000}$ do. foelie. *Tiedeman en …* … chine.

Naar San Francisco per Hamb. schip *Pathfinder*, gez. Ahlmann agt. Dummler en co.
90 pic. rotting. 39 do. sago. uit entrepot. 1840 do. koffij. 1… suiker. 742 do. rijst. 115 do. zw. peper. $3^{25}/_{100}$ do. kruid… $20^{75}/_{100}$ do. notenmuscaat. $3^{25}/_{100}$ foelie. $7^{00}/_{100}$ do. cubeb… ps. stroo-zakken. *Agenten*.

Naar Singapore per Am. schip *Dolphin*, gez. Hoijt. ag… Paine Stricker en co.

Aan boord gebleven lading v. Amerika.

43 kn. metaal. 450 bn. drills. 150 vt. harst. 50 do. pik. … meel. 22 do. spijkers. 10 do. brood. 6 do. azijn. 1 kt. … 4 do. diversen. 4 do. terpentijn. 1 vatje do. 6 ks. tabak. … gomelastiek. 155 do. rotting. 2000 do. koffij. 4 do. gutta … 3 do. cassia lignea. $14^{75}/_{100}$ pic. notenmuscaat. 25 kt. … coll. scheepsbehoeften. 25 ks. drills. 98 roll. zeildoek. uit … *Agenten*.

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya. per ned. sc… *Kemanglen*, gez. Smit. agt Suermondt en co.
1 ijzeren kanon. 1 kt. gouv. goederen. 6 do. kantoorbehoeft… do. manufact, *N. H. M.*
1 ys. appelen. 1 kt. tabak. 1 do. tuinzaden. van *Ommer*… *en co.*
4 ks. manufacturen. *de Weerdt Ruyl en co.*
11 ks. rhijnwijn. 12 md. min. water. 25 slijpsteenen. 43 coll… 11 bos. zeilgaren. 6 do. takelgaren. 2 do. visschersgaren. … div. lijnen. 1 ps. geteerd touw. 48 kn. bier. *Gezagv.*
Zijnde aan boord gebleven lading v. Nederland. Zie verde… voor Samarang en Soerabaya. Java-Bode dd. 5 Jan. 1856 …

Lading voor Nederland.

350 pic. tin. 1000 do. koffij. *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRU…